Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА 10 березня 2004 року

№ 45 (3295)

ВЧОРА МИ СВЯТКУВАЛИ 190–РІЧЧЯ КОБЗАРЯ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, Прем'єр-міністр України Віктор Янукович, члени уряду, голова Київської міської державної адміністрації Олександр Омельченко, представники політичних партій та громадських організацій поклали квіти до підніжжя пам'ятника Великому Кобзареві, **повідомляє кореспондент Укрінформу**.

У глибокій шані керівники держави схилили голови перед величчю українського пророка, який на століття став провідником свого народу. Приходити до пам'ятника Великому Кобзареві в його роковини стало вже доброю традицією для українців як виконання його величного заповіту: «І мене в сім'ї великій, сім'ї вольній, новій, не забудьте пом'янути незлим, тихим словом».

Володимир ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України, академік Національної академії наук України

«Він відкрив Україні Україну»

Серед масиву пам'ятних і визначних дат у житті українців на особливому місці — історичному покуті нації — Шевченківські дні.

Відзначення їх виходить далеко за межі спогадів, традиційних урочистостей з поштивим визнанням та вшануванням заслуг великого Кобзаря перед Україною і її народом.

Головна особливість цих днів проявляється в іншому — вони зримо й доступно уначнюють для кожного із сущих сутнісну змістовність неосяжного часового явища — духовного безсмертя.

(Продовження на 2-й стор.).

Апостолу правди і любові

Тарасовим «Заповітом» у виконанні хору Канівського державного училища культури і мистецтв розпочався ранок 9 березня на Чернечій горі у Каневі.

Квіти до підніжжя могили батька української нації поклав Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, народні депутати України, представники громадськості Черкащини та Канева.

Глава парламенту відвідав також села Керилівка-Шевченкове та Моринці Звенигородського району, вклонився могилам матері і батька Тараса Шевченка, ознайомився з новою експозицією музею Кобзаря, зустрівся з жителями сіл. Для журналістів дав прес-конференцію, **передає наш кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ В Успенському соборі Києво-Печерської лаври відбулися молебень перед іконою святителя Тарасія і панахида по Тарасові Шевченку. Після того у виставковій залі першого корпусу Лаврського заповідника було відкрито виставку «Свою Україну любіть...» — понад 260 раритетів, пов'язаних з творчістю Шевченка (з фондів семи державних музеїв).

■ Сорок добровольців різних національностей упорядкували парк культури і відпочинку імені Шевченка в Сімферополі. А у Кримському українському муздрамтеатрі пройшов урочистий вечір за участю кращих митців півострова. Літературний вечір, присвячений Кобзарю, відбудеться 11 березня в Музеї Олександра Гріна.

■ Триває X фестиваль мистецтв «Шевченківський березень», що його проводять Київське вище музичне училище імені Глієра та Головне управління культури Київської міськдержадміністрації.

■ Учора в Національній філармонії України відбулася прем'єра опери Левка Колодуба «Поет» — перша сценічна версія цього твору.

Шевченкові іменини

КАКТУС БАТЬКА ТАРАСА

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Вручено Шевченківські премії. Серед лауреатів і режисер Сергій Буковський — за фільм «Війна. Український рахунок», висунутий на премію редакцією «Голосу України».

Ми нашим лауреатом пишаємося. Ні, «пишаємося» — не те слово, Буковський не зносить таких слів. Він — колючий, скупий на емоції, в'їдливо-розумний скептик. Таким зазвичай не дають премій. Та от дали!

Тут пригадується ось що.

На початку XX століття на Черкащині, у Мойсівці, що звалася колись українським Версалем, гордо показували старий кактус, на якому збереглися ініціали Шевченка.

Це схоже на Тараса: поставити автограф не в дамськім альбомі (Версаль же), а саме отак. Мовляв, не забудь мене, брате-кактусе! Дивлячись на Буковського ***(на знімку),*** *думаєш, що він, можливо, доводиться родичем тому кактусові, який був знайомий з Шевченком.*

І ми цим таки пишаємось!

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Минулої п'ятниці у столичному Національному художньому музеї відкрито персональну виставку народного художника Миколи Стороженка **(на знімку)**. Окремий зал — ілюстрації до нового видання «Кобзаря», понад сорок робіт. Це принципово нове ілюстративне бачення «Кобзаря», над яким художник працював понад двадцять літ. Власне, це навіть не ілюстрації, а магічне проникнення в суть тексту. Це сорок сьоме видання «Кобзаря» (видавництво «Дніпро», тираж 1000). Власником першого примірника став Голова ВР Володимир Литвин, який виступив на відкритті виставки.

ОФІЦІЙНО

Перший візит

Президент України перебуває з візитом у Таїланді

Це перший офіційний візит глави української держави до цієї країни. Леонід Кучма зустрічається з королем Таїланду Бхуміболом Адульядеджем. Під час двосторонніх переговорів сторони обговорять шляхи подальшого розвитку співробітництва між Україною і Таїландом і, як очікується, підпишуть низку документів.

До Таїланду Л. Кучма вилетів із Брунею, який відвідав із державним візитом. Український Президент висловив надію, що уряди двох країн підготують договірно-правову базу для двостороннього співробітництва. «У ході візиту Його Величності султана до України буде зроблено в цьому плані істотні кроки», — сказав він журналістам, зазначивши, що на даному етапі готуються угоди про співпрацю у сфері туризму.

На зустрічі Леоніда Кучми із султаном Брунею Даруссалам Хаджі Хассаналом Болкіяхом було обговорено найперспективніші напрями торговельно-економічного співробітництва, насамперед у нафтогазовій сфері, готельному й туристичному бізнесі. Обговорювали також можливість участі брунейського капіталу у процесах приватизації в Україні.

СПОРТ

Випередила чоловіків

Лос-Анджелес (США). Переможницею знаменитого марафону (25 тисяч учасників) у цьому місті стала 49-річна українка Тетяна Позднякова. Цього разу вона була найсильнішою одразу у двох категоріях: показала кращий результат серед жінок — 2 години 30 хвилин та 16 секунд і стала абсолютною переможницею змагання. Першість серед жінок вона виборює уже вдруге поспіль.

Абсолютного переможця лос-анджелеського марафону визначали вперше за 19-річну історію. За новим правилом чоловіки стартували пізніше від жінок на 20 хвилин і 30 секунд, що, за розрахунками організаторів, зрівнювало шанси на перемогу. Отже, перемогу здобував той, хто перший прибіг на фініш. І це зробила наша Тетяна Позднякова. За нею один за одним прибігли восьмеро кенійців.

(Інші спортивні новини читайте на 2-й стор.).

Коротко про важливе

Учора

■ Вручено Шевченківські премії в галузі літератури і мистецтва: Юрієві Барабашу за монографію «Коли забуду тебе, Єрусалиме...», Василеві Слапчуку за книжки поезій «Навпроти течії трави», «Сучок на костурі подорожнього», Людмилі Юрченко, солістці Національної опери (за творчість останніх років), художнику Сергієві Якутовичу (за роботу останніх років, зокрема декорації й костюми до фільму «Молитва за гетьмана Мазепу»), кінорежисеру Сергієві Буковському.

У НОМЕР

Десятьох врятували

Десятьох рибалок, які опинилися на дрейфуючій крижині, врятовано 8 березня на Кременчуцькому водосховищі поблизу Світловодська в Кіровоградській області. Знайдено тіло одного з тринадцяти рибалок, котрих, як уже повідомлялося, ще 27 лютого біля села Скельки в Запорізькій області віднесло на крижині в Каховське море. Доля дванадцяти рибалок досі залишається невідома, **йдеться у повідомленні прес-служби МНС**. Пошуки тривають.

Прогнозована перемога

Як і передбачали політологи і пересічні донеччани, довибори у 61-му виборчому окрузі відбулися без особливих несподіванок. За даними окружної виборчої комісії, головний претендент на депутатський мандат — керівник державної податкової адміністрації Донецької області Олександр Васильєв набрав трохи більше 81 відсотка голосів виборців і не залишив іншим претендентам жодних шансів.

Участь у недільному голосуванні взяли близько 80 відсотків із зареєстрованих тут 175 тисяч 200 виборців, яким належало зробити вибір із 25 претендентів. Трохи більше 2 відсотків донеччан не підтримали жодного кандидата. А про досить солідну перевагу переможця довиборів свідчить і невелика кількість голосів, зібрана його найближчими конкурентами. У представника КПУ Ігоря Могилевського — 8,89, а в Євгена Талишева, якого підтримувала «Наша Україна», — 1,3 відсотка, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

Будинки на конвеєрі

Перші будиночки із соснових брусів відправили у Францію майстри Городоцького держлісгоспу об'єднання «Волиньліс». Розроблена комп'ютерна програма дає можливість виконати всі забаганки покупця. Найпопулярніші трикімнатні котеджі з кухнею, сауною, великим відкритим балконом. Попит на них такий, що в новому спеціальному цеху виготовлення польських будинків поставили на конвеєр, **повідомляє наш власний кореспондент з Волинської області Микола ЯКИМЕНКО.**

Доплата за ... пережите

По сто гривень доплати до пенсій отримуватимуть щомісяця протягом нинішнього року Герої Соціалістичної Праці, Герої Радянського Союзу, повні кавалери орденів Слави і Трудової Слави (таких на Рівненщині двадцять чотири), а також 157 довгожителів, яким виповнилося сто років і більше. Одноразову допомогу одержать особи, чий вік сягнув за 90-річну позначку, а також репресовані, які були реабілітовані згідно з чинним законодавством. Рішення про це ухвалила Рівненська обласна рада, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

БЛІЦОПИТУВАННЯ — ЧЕРКАЩИНА

Чи задоволені ви рівнем свого життя?

Микола П., водій, 39 років:

— Заробляю 350 гривень. Хочу поїхати до Португалії на заробітки, та дружина не пускає — нещодавно там загинув товариш...

Людмила В., домогосподарка, 45 років:

— Мій чоловік — бізнесмен, тож сім'я забезпечена. Діти навчаються за кордоном.

Максим Римаренко, студент, 20 років:

— Якби батьки не давали з села продукти, голодував би.

Тимофій Ткаченко, пенсіонер, 72 роки:

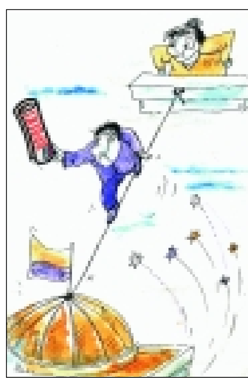
— Я — інвалід війни другої групи. Одержую 285 гривень пенсії. Дружина докладає у домашню «скарбничку» ще 180. На хліб та молоко вистачає.

Петро М., тракторист СТОВу, 52 роки:

— Якби не корова, моя сім'я пішла б з торбами по світу.

Розпитувала Лідія ТИТАРЕНКО.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

Баланс тижня

Таємниця Кибальчиша 3

Полковник Шпильовий і рядовий Шевченко 5

Стежками циганки Ази

6

Рахункова палата виявила системні бюджетні порушення в силових структурах

СУСПІЛЬСТВО

Володимир ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України, академік Національної академії наук України

«Він відкрив Україні Україну»

(Початок на 1-й стор.).

Осягнення цього дієво спрямовує й вирівнює земні шляхи пізнання істинної праведності й Правди.

Вчитуючись у рядки Шевченкової поезії, справді, неможливо уявити її співвіднесеність та дотичність до якоїсь лиш певної часової відрубності, закуткової злободенності чи неістотної, дріб'язкової проблематики.

Його націєтворчий «вогонь в одежі Слова», запалений вірою, синівською любов'ю до своєї Батьківщини, наснажений героїкою вітчизняної історії, зрештою, вивершений могуттю волелюбного народного духу, сам став категорією вічності.

І саме в ці березневі дні нам, нащадкам Тараса, через спадщину його Слова відкривається благодатна нагода бути спільно прилученими до вищих законів буття.

...возвеличу
Малих отих рабів німих!
Я на сторожі коло них
Поставлю слово...

Пристрасне поривання Кобзаря, споріднене органічною сув'яззю, внутрішнім перегуком з євангельским: «На початку було Слово...», не тільки возвеличило, а й обдарувало надію надією.

Висловлене поетом — за всіх і за кожного — не знецінилося з часом, не зазнало нищівних наплив суспільних руйнацій, не загубилося серед жорстокості соціальних пристрастей.

Здається, з роками, не Поет стає ближчим народу, а ближчим до нього стає Народ.

І що далі, то виразніше і переконливіше його спадщина стверджується у своїй приналежності до Істини, до нетлінних духовних надбань усього людства.

Туди, до піднебесся вічності, підніс геній рідну Україну, її громадський загал.

Відомо, поріднитися не кровно, а душею, властиво тільки людині.

Шевченко ж поріднив націю духовно, що незрівнянно важливіше й вагоміше за своєю суттю.

Він відкрив Україні Україну, українцеві — українця.

Своїм титанічним духовним подвижництвом Шевченко повернув цим поняттям історичний статус суб'єктності, розкрилив нові, небачені досі, можливості творчих патріотичних зусиль народних мас, які під тиском обставин перебували незапитаними, черствіли в забутті.

Оглядаючи реалії сьогодення крізь призму цих Шевченкових устремлінь, мусимо констатувати: Україна, вже вкотре за свою історію, знову потребує виповнення свого єства власне українством!

Особливо промовистим, символічним у цьому сенсі стає факт фізичного повернення поета на рідну землю.

Заповітом найславетнішого співця українського народу було бажання бути похованим на «Вкраїні милій».

Вкритий червоною китайкою, «заслугою козацькою», повернувся на Вітчизну її Поет і Пророк, Кобзар і будитель, творець і заступник, її Правда і Совість для останнього поклону неньці-Україні.

І те повернення — то своєрідний невідбутний заклик до всіх нас, до нашої громадянськості, до ревності нашого патріотичного сумління.

Той заклик — до осмислення себе, кожним, як частинки свого великого народу, як незрадливого служителя його віковічних традицій, як осібного носія української самобутності, як бережливого хранителя національної культури.

Свою Україну любіть. Любіть її...
Во врем'я люте, в остатню
тяжкую минуту за неї
Господа моліть.

Незагойний біль за свою землю, за свій народ диктував поету ці слова, звернені до нас і наших нащадків.

Їхня неослабна спонукальна сила — у вірі в людину як активного творця і своєї долі, і долі Вітчизни.

Вистражданий творчий доробок Шевченка — унікальне явище у світовій літературі за силою духовно-емоційного взаємопроникнення і взаємодіяння на рівні Громадянин—Батьківщина.

Геніальний поет закумулював духовний набуток поколінь, перетворивши його на невичерпний запас народної мудрості та національної пам'яті на всі віки задля ідейної наснаги у досягненні загальних мет, яка бачилася йому в пануванні добра, волі, справедливості, миру, любові, братерства.

Чи є що краще, лучче в світі,
Як укупі жити,
З братом добрим добро певне
Познать, не ділити?

Його поезія — це запрошення й водночас подорож до пізнання з кришталевою чистотою думки, щирістю почуттів, переконливістю моральних засад.

Творчість Тараса Григоровича Шевченка тому завжди нагальна й жадана, що не примусово приневолює до чеснот Правди й Добра.

Ці поняття в поезії генія акордно приземлені й возвеличені — осягаючи їхню незміряність, ніколи не відчуваєш своєї обмеженості й нерівноцінності у співставленні з тими категоріями, але при тому ні на мить не забуваєш і про свою невідповідність взірцеві.

Поет зумів донести до найширших верств людності високі закони духовності на рівень сердечного відчуття, подарувавши можливість кожному осягати й опановувати ту близьку, хоча до кінця так і нездоланну, відстань.

Зрештою, під світлом його зорі, покоління за поколінням сприймають і осмислюють священні поняття: мова, народ, держава.

Можливо, саме в цьому й секрет феноменального явища — духовного безсмертя, яким об'єднав нас геній!?

«Він був сином мужика — і став велетнем у царстві духа.

Він був кріпаком — і став велетнем у царстві людської культури.

Він був самоуком — і вказав нові, світлі й вільні шляхи професорам і книжним ученим...

Доля переслідувала його в житті. Скільки лише могла, та вона не зуміла перетворити золота його душі на ржу, ані його любові до людей на ненависть і погорду, а віри... на зневіру і песимізм...

Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лише по смерті — невмирущу славу і всерозквітаючу радість, яку в мільйонів людських сердець все наново збуджуватимуть його твори».

Так за всіх нас сказав про нього Іван Франко.

Побутує ще одне визначення Тараса Шевченка — як духовного континенту на ім'я Україна!

Ця особлива територія самодостатня й велична, предметна і зрима.

Вона без кордонів і завжди поряд, хоча недосяжно віддалена злу й недоступна всьому нечестивому.

У ці дні буде багато сказано про нашого генія, духовного Мойсея нації.

Виголошуватимуться промови, лунатимуть ізнання, присвяти, освідчення і всі вони — в момент найщирішого одкровення — долаючи звичну сутність слів, звільняючись від приземленості, підніматимуться в той інший світ, досягатимуть того континенту, де вічне царство його духовності.

Високі почуття мають і свої будні, інколи трудні й непринадні, і свої свята, які дарують осяяння невідбутними цінностями.

Доторкнувшись до них бодай раз, далі вже важко уявити своє земне буття без щирого їх сповідування — і собою, й іншими.

Мотиви поезії Шевченка — молитовні.
За честь, славу, за братерство,
За волю Вкраїни.

У цьому особливість її сутності та її сприйняття.

Перечитуймо, повертаймося до Кобзаря — і нам відкривається багато чого!

Можливо — вічність!

Перший крок зроблено

Верховна Рада України проголосувала у першому читанні за Закон «Про вибори народних депутатів».

Дискусії зводилися до того, яку систему прийняти на майбутніх виборах до Верховної Ради 2006 року: пропорційну за партійними списками, модернізовану пропорційну чи змішану пропорційно-мажоритарну. Гостроти проблемі надала майже ультимативна позиція лівих — комуністів і соціалістів, які ставили в залежність свою участь у реалізації конституційної реформи від прийняття закону про вибори за партійними списками.

Активно виступали проти обговорення цих питань фракції «Наша Україна» та БЮТ, вважаючи, що для зміни виборчої моделі ще є час. З другого боку — що прийняття закону про вибори на пропорційній основі відкриває дорогу подальшим політичним реформам, з редакцією яких праві категорично не згодні.

Проте за проект Рудьковського—Ключковського, який передбачає пропорційні вибори за партійними списками з тривідсотковим прохідним бар'єром, проголосували 262 народні депутати.

Анатолій КАРАСЬ.

Учора в Києві блок «Наша Україна», Соціалістична партія та Блок Юлії Тимошенко провели художньо-політичну акцію, присвячену 190-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Вшановуючи пам'ять Кобзаря, присутні також протестували проти припинення мовлення радіо «Свобода», «Рокс» і «Континент», закриття газети «Сільські вісті» та інших ЗМІ.

СКАНДАЛ!

Вогонь душі — та в полум'я

Про готовність спалити власні картини, присвячені шевченківській тематиці, перед міськвиконкомом заявили кіровоградські художники. Таку інформацію надав журналістам голова обласної організації Національної спілки художників України Михайло Надєждін. За його словами, на крайні заходи митців штовхають непродумані дії місцевої влади, а саме — намагання відібрати приміщення художнього салону, де, до речі, нині й демонструється виставка, приурочена до 190-ї річниці Великого Кобзаря.

Приміщення салону, розташоване у будівлі в центрі Кіровограда, належить до комунальної власності міста.

Спричинило переполох рішення виконкому про доцільніше використання приміщень, згідно з яким у спілки художників практично відбирають дві третини помешкання.

Олег МИКИТІН.

НЕ ДО РЕЧІ

Зі смітника — в музей

Художній керівник хорової капели «Червона калина» з Івано-Франківська заслужений артист України Володимир Зварун подарував Рожнятівському історико-культурологічному музею «Бойківщина» унікальне видання «Кобзаря» Тараса Шевченка, випущене до 100-річчя з дня народження видатного поета у 1914 році.

1949 року діти знайшли його на смітнику і передали дочці тодішнього директора Рожнятівської середньої школи Божені Гапанович. Вона, у свою чергу, подарувала книгу однокласникові Володимирові Зваруну.

Дарина НАЗАРЧУК.

СПОРТ

Трохи назбирали...

Легка атлетика. Будапешт (Угорщина). Чемпіонат світу у приміщенні. Українська збірна посіла сьоме командне місце. Наші атлети заробили чотири нагороди. Золота — у Віти Павлиш (ядро, 20 м 49 см). Срібних медалей удостоєні п'ятиборка Наталя Добринська (831 очко) та Іван Гешко (1 500 м, 3.52, 34). Нарешті «бронза» дісталася Денисові Юрченку у стрибках із жердиною (5, 70).

«Дніпро» нарешті виграв

Футбол. Кубок країни. 1/2 фіналу. Перші матчі. «Дніпро» — «Динамо». 2:0. Дніпропетровськ. Стадіон «Метеор». 15 000 Глядачів. Арбітр — Андрій Шандор (Львів). Голи: Костишин, 15, Рикун, 61. На 77-й хвилині з поля вилучено Михайленка (друге попередження).

«Дніпро»: Кернозенко, Єзерський, Шелаєв, Максим'юк (Семочко, 90+1), Костишин, Радченко, Русол, Михайленко, Назаренко (Грицай, 86), Ротань.

«Динамо»: Рева, Головко, Белькевич, Чернат (Гіоане, 57), Пеєв, Гусін, Рінкон, Гусєв (Бідненко, 74), Верпаковскіс (Клебер, 64), Амісулашвілі, Гавранчич.

Із Кубка УЄФА дніпропетровці, котрі перебувають у досить гарній формі, на жаль, вибули. Та цього разу вони виграли, і доволі переконливо. Команда Євгена Кучеревського діяла набагато швидше, осмисленіше й агресивніше, ніж динамівці.

А от «Динамо» аж ніяк не має вигляду злагодженого ансамблю, в якому передбачається велика конкуренція на кожну позицію. Ні гостроти, ні злагодженості. Особливо гнітюче враження справили дії оборони киян.

«Чорноморець» — «Шахтар». 0:1. Одеса. Стадіон «Чорноморець». 20 000 глядачів. Арбітр — Олександр Кран (Харків). Гол: Стойкан, 57.

«Чорноморець»: Руденко, Гілазєєв, Доценко (Субашич, 88), Симоненко, Білозор, М. Стоян, Бранкович, Мітірєв, Балабанов, Косирін, Ігонін.

«Шахтар»: Плетикоса, Стойкан, Пажин, Попов, Рац, Тимощук (Дуляй, 55), Левандовський, Срна (Калачев, 84), Воробей, Вукич (Закарлюка, 66), Агахова.

Хочеться вірити, що матч-відповідь у Донецьку (21 березня) у жодному разі не перетвориться на формальність. Але, погодьтеся, «Шахтар» зробив вагому заявку на вихід до фіналу.

Підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

У Чернігові відкрився ярмарок-виставка «Весняний вернісаж», де представлено промислову продукцію, товари повсякденного попиту, авторські колекції одягу фірм та виробничих структур, очолюваних жінками.

На знімку: продукція спільного підприємства «Ефес».

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

ПОДРОБИЦІ

Підвал для всіх

Учора Конституційний Суд України розтлумачив положення Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» стосовно права співвласників на допоміжні приміщення багатоквартирних будинків. Конституційний Суд України вирішив, що допоміжні приміщення (підвали, сараї, кладовки і т. ін.) передаються безоплатно у спільну власність громадян одночасно з приватизацією ними квартир (кімнат у квартирах) багатоквартирних будинків. Підтвердження права власності на допоміжні приміщення не потребує здійснення додаткових дій, зокрема створення об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, вступу до нього. Власники неприватизованих квартир багатоквартирного будинку є співвласниками допоміжних приміщень нарівні з власниками приватизованих квартир. Питання щодо згоди співвласників допоміжних приміщень на надбудову поверхів, улаштування мансард у багатоквартирних будинках, на вчинення інших дій стосовно допоміжних приміщень (оренда тощо) вирішується відповідно до законів України, які визначають правовий режим власності.

Юлія ХОМЕНКО.

Висловлюємо глибоке співчуття голові Комітету Верховної Ради України Порошенку Петру Олексійовичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю матері

Євгенії Сергіївни.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.
Перший заступник Голови Верховної Ради України А. МАРТИНЮК.
Заступник Голови Верховної Ради України О. ЗІНЧЕНКО.
Керівник апарату Верховної Ради України В. ЗАЙЧУК.

Комітет з питань бюджету Верховної Ради України висловлює щирі співчуття голові Комітету Порошенку Петру Олексійовичу з приводу тяжкої втрати — смерті матері **Євгенії Сергіївни.**

Партія «Солідарність» та депутатська група «Солідарність» фракції «Наша Україна» глибоко сумують та висловлюють щире співчуття голові партії та депутатської групи Порошенку Петру Олексійовичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю матері **Євгенії Сергіївни.**

6 березня на 68-му році пішла з життя Євгенія Сергіївна Порошенко.

Фракція «Наша Україна» висловлює глибоке співчуття Петру Порошенку та його родині у зв'язку з тяжкою втратою — передчасною смертю матері

Порошенко Євгенії Сергіївни.

Нехай Божа благодать, милосердя та мир будуть з вами в цю годину глибокого смутку.

Віктор ЮЩЕНКО, голова фракції «Наша Україна».

Напади на редакцію...

Минулими вихідними стався напад на редакцію тернопільської міської газети «Тернопіль вечірній».

Редактор часопису Василь Томин розцінює його як попередження. «Тернопіль вечірній» — газета міської ради. Вона — в опозиції до чинної влади, публікує гострі матеріали на політичні теми.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

...і на журналіста

Двоє зловмисників, погрожуючи ножем, відібрали у заступника редактора кіровоградської районної газети «Зоря» Ольги Ткаченко 200 гривень, зірвали золоті прикраси. Після цього до нападників приєдналися ще два спільники, які винесли з її квартири аудіо- та відеоапаратуру.

По гарячих слідах працівники міліції затримали осіб, що підозрюються в скоєнні злочину.

Ольга Ткаченко нині зі струсом мозку та численними тілесними ушкодженнями перебуває в обласній лікарні.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

У НОМЕР

* * *

Тим часом Держдепартамент США минулої п'ятниці знову висловив занепокоєння фактами загибелі журналістів в Україні.

У заяві заступника речника Держдепартаменту Адама Ерелі наголошується, що «питання смерті журналістів за підозрілих обставин, а також позбавлення слова вільних медіа в Україні є причиною серйозного і постійного занепокоєння для уряду США». «Останній випадок, що привернув нашу увагу, — це смерть Георгія Чечика (директора полтавської телерадіокомпанії «ЮТА». — **«ГУ»**), який загинув кілька днів тому в автомобільній аварії. Нам усе ще невідомі факти, що стосуються його смерті, і тому поки що рано говорити про це. Проте, як я згадував раніше, є підстави для занепокоєння випадками вбивств і зникнень журналістів в Україні».

Ерелі зазначив, що «ряд відомих політичних осіб в Україні, у тому числі й голова парламентського Комітету з питань свободи слова та інформації Микола Томенко, закликають повністю розслідувати цей випадок, і уряд США підтримує їхній заклик».

В інноваційному натхненні

КОНФЕРЕНЦІЇ

У столичній гімназії № 191 імені Павла Тичини відбулася всеукраїнська науково-практична конференція на тему «Розвиток творчої особистості в умовах інноваційної діяльності гімназії». 35 директорів і завучів провідних ліцеїв, гімназій, які впроваджують новітні навчальні методики, обмінювалися думками щодо естетичних засад підготовки вчителя, психологічних умов розвитку творчої особистості школяра тощо.

До слова, гімназія імені Павла Тичини входить до десятка найкращих шкіл Києва і одна з перших стала колективним членом «Всеукраїнської спілки «Берегиня України».

— Учні цього закладу беруть активну участь у проведенні наших конкурсів, спрямованих на утвердження національної самосвідомості, пробудження творчого потенціалу, — наголосила народний депутат України, член Партії регіонів України, голова громадської організації «Всеукраїнська спілка «Берегиня України» Людмила Кириченко **(на знімку).**

Напередодні святкування 190-ї річниці з дня народження Т. Шевченка директорам шкіл—учасниць конференції Л. Кириченко вручила ювілейне видання «Кобзаря», яке містить ілюстрації, зроблені самим поетом.

АКТУАЛЬНО

Спеціалізація по-європейськи

Майже всі київські школи мають закордонного і сільського партнерів. Налагодження міжнародних зв'язків, обізнаність з європейською освітою є професійним обов'язком директорів шкіл, вважає начальник Головного управління освіти і науки столичної міськдержадміністрації Борис Жебровський.

Нещодавно під час візиту до Парижа і Відня він зустрівся з тамтешнім керівництвом вищої та середньої освіти. Досягнуто домовленості про встановлення прямих контактів між професійними ліцеями Парижа та Києва. До речі, у Франції ліцеї чітко зорієнтовані на конкретну спеціалізацію. Мають не тільки свої виробничі бази, а й магазини, кафе. Наприклад, саме в ліцеї оптики бабусі купують окуляри — дешеві, але якісні, а в ліцеї моди можна замовити костюм за часів Людовика...

У результаті переговорів у столиці Австрії столиця України як виняток братиме участь у міжнародному проекті «Освіта без кордонів». У рамках його реалізації в Києві буде створено Європейську інтернаціональну школу.

А наприкінці березня в Стамбулі розпочнуться Дні київської освіти. Президент Міжнародного педагогічного клубу європейських столиць (нині це 23 країни) Борис Жебровський має намір зібрати інформацію про те, що у закордонних школах розповідають про Україну.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

Буковинець вирушає до Антарктиди

47-річний Федір Чев'юк із селища Берегомет, що на Вижниччині, вирушив у складі експедиції полярників на українську антарктичну станцію «Академік Вернадський». Федір подолав складний відбір, в якому брали участь десятки претендентів, і виборов право бути в команді полярників. Потрапив він туди не випадково, адже впродовж багатьох років успішно працює лікарем у різних лікувальних закладах Вижниці та Берегомету, є фахівцем екстра-класу, до того ж має досвід роботи на «швидкій допомозі», яка обслуговувала гірські райони. Він віддавна займається фітотерапією і добре знається на карпатській фауні, а зовсім недавно пройшов курси з медицини невідкладних станів. Окрім усього, лікар Чев'юк понад 20 років займається спортивним туризмом, за його плечима десятки подоланих річок і озер у Карелії. У 2002 році він побував на Соловецькому архіпелазі, де віднайшов справжню могилу останнього кошового Запорізької Січі Петра Калнишевського. Могилу, а не пам'ятний знак.

За домовленістю з непересічним лікарем ми постійно інформуватимемо читачів «Голосу України» про перебіг його антарктичного відрядження.

Сергій СУЛИМА.

Туризмом слава приростатиме

«Відкриваймо Західне Поділля для туризму» — проект під такою назвою, розроблений Інститутом соціокультурних досліджень, реалізовуватиметься в Гусятинському районі на Тернопільщині. До справи будуть залучені органи місцевого самоврядування, бізнесові структури і громадські організації не тільки Тернопільської, а й Хмельницької областей, на території яких діє унікальний заповідник «Медобори» з джерелами мінеральної води типу «Нафтуся». Туристично-рекреаційні центри плановано відкрити у Тернополі, Борщеві, Кременці та Збаражі.

Окрім мінеральних вод, на території області є дві духовні святині українського народу (Свято-Успенська Почаївська лавра та Зарваницький духовний центр), найдовші у світі карстові печери, найбільша в Україні кількість старовинних замків і фортець...

Тернопільщину внесено до каталогу України як туристичний край. Нині ведеться перереєстрація туристичних організацій, випущено путівник. На розвиток галузі вперше цього року закладено кошти до обласного і місцевого бюджетів.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Велика радість у Маловарварівці

В село Маловарварівка Миколаївського району прийшов газ. «Блакитний вогник» запалав у 135 оселях сільчан. Такий подарунок зробили науково-дослідне господарство «Сонячне», обласна та районна державні адміністрації. Більше як 200 тисяч гривень виділило господарство та 100 тисяч державних коштів спрямовано на газифікацію. Щоб підвести газ до домівок, мешканці села витратили по 300—500 гривень.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Мудрий тесть Європи

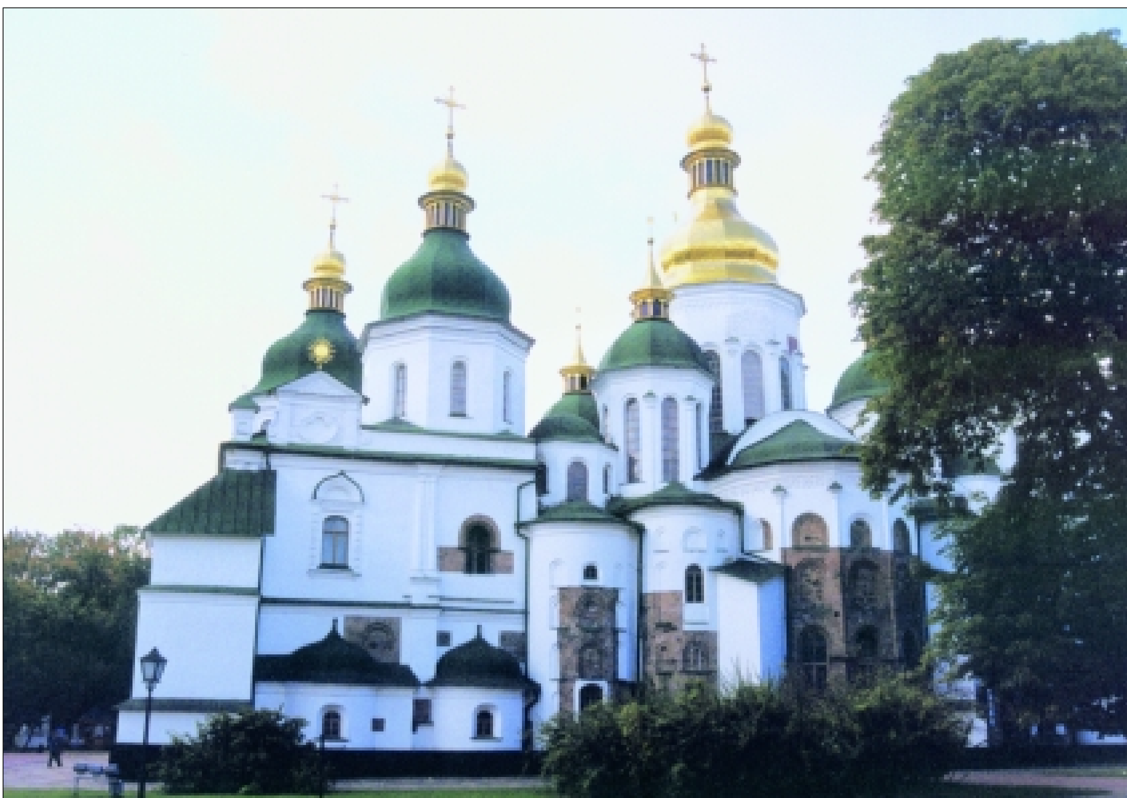
АРХІВАРІУС

У ніч з 19 на 20 лютого (за старим стилем) 1054 року у Вишгороді у віці 76 років помер Великий князь Ярослав. Князь, прозваний у народі Мудрим не так за дивну для того часу вченість, як за свої діяння під час тривалого правління.

Саме Ярославові після розгрому печенігів у 1036 році під Києвом удалося зупинити набіги цих кочівників на Русь. Він звелів призначити митрополитом русича Іларіона, прагнучи зменшити залежність російської церкви від Візантії. При ньому засновано у Києві, на місці перемоги над печенігами, найкрасивіший собор святої Софії, побудовано монастирі святого Георгія і святої Ірини.

Столиця Русі також була оточена новими кам'яними стінами зі знаменитими Золотими воротами. Великий князь здобував у різних країнах безліч книг і велів переводити їх на слов'янську мову. Усі ці рукописи пізніше були покладені в основу бібліотеки Софійського собору для загального користування. Відомий Ярослав і як законодавець: йому приписують найдавніший російський пам'ятник права — «Суд Ярославль», або «Російська Правда». Чималу роль у діяльності Ярослава відіграли і турботи про внутрішній благоустрій Русі, при ньому заселялися степові простори, будувалися міста (Юр'єв — Дерпт, Ярославль), посилювалася охорона кордонів і торгових шляхів.

Прославився Ярослав Мудрий і як тесть Європи: норвезький принц Гаральд Сміливий взяв шлюб з його дочкою Єлизаветою, Ганну він видав за Генріха I Французького, Анастасію — за Андрія I Угорського. А були ще сини і сестри князя.

Перед смертю князь у настановлянні синам писав: «...майте любов між собою, тому що всі ви брати, від одного батька і від однієї матері. Якщо ж будете в ненависті жити, у звадах і сварках, то загинете самі і погубите землю батьків своїх...» Його недаремно прозвали Мудрим.

Юрій ПЕРЕБАЄВ.

На знімках: собор святої Софії в Києві; мармуровий саркофаг князя Ярослава Мудрого в Софії Київській.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ, Володимира ФАЛІНА. (Укрінформ).

БАЛАНС ТИЖНЯ

Таємниця Кибальчиша

Сила-силенна політичних та економічних оцінок, які з відомих причин перевищують у рік виборів кількість опадів на території країни, мимоволі приводить у розпач громадян: кого слухати, кому вірити?

Дива та й годі! ООН у своєму звіті ставить Україну поряд з країнами з найвищим темпом економічного розвитку у світі! Міністерство фінансів домагається визнання високого ступеня платоспроможності країни перед західним капіталом, розміщуючи державні зобов'язання на 600 мільйонів доларів під цивілізовані відсотки (6,875%)! Обсяги експорту продукції машинобудування вже наздоганяють аналогічний показник у металургії! Попри все, Президент України Леонід Кучма на заводі імені Малишева у Харкові констатує фактичний розвал сфери сільськогосподарського машинобудування. І не дивно. Якщо у радянські часи на Харківщині виготовляли десятки тисяч тракторів на рік, то минулого — трішки більше однієї тисячі! До того ж такої якості, що безвідмовно вони працюють у середньому лише 10 годин, примушуючи думати про виробництво сільськогосподарського металобрухту. Яка ще країна з потенціалом, подібним до нашого, може дозволити собі розкіш витрачати на закупівлю імпортної зернозбиральної техніки і тракторів більше, ніж передбачається для фінансування шестирічної програми розвитку галузі! Жодна. Бо йдеться про номінальні 62 мільйони доларів, які варті того, щоб хоч поцікавитися, чому капіталовкладення в основний капітал у цій сфері машинобудування щороку знижуються, тоді як загалом у галузі навпаки — зростають. Чому виробники відмовляються брати вітчизняну техніку в лізинг? Чому, зрештою, через недокручені гайки і скривлену різьбу на полях щороку лишається майже чотири мільйони тонн зерна, якого цілком вистачило б, щоб запобігти торішній кризі на продовольчому ринку? В будь-якій іншій країні на це звернули б увагу, але нас відволікають більш істотні питання: хто винен у подорожчанні хліба — клімат чи уряд? Ми сидимо без тракторів, зокрема, ще й тому, що знаємо щось таке, що скидається на таємницю Кибальчиша, чого інші не второпають.

Мал. Михайла САЧКА.

Цього тижня потрапив у коло роботодавців, профспілкових лідерів та чиновників на семінар консультативної групи з реалізації технічного проекту Міжнародного бюро праці. Йшлося про реформування в Україні трудового законодавства. Коли дійшла черга до «відшліфованих в Європі» тестів про причинно-наслідкові зв'язки соціально-трудових відносин, президент Всеукраїнського об'єднання солідарності трудівників Олександр Джулик переконливо довів, що Україна передусім потребує профспілкової реформи. Тільки так суспільство одержить гідного соціального партнера і опонента уряду і роботодавцям. Зарубіжний консультант, яка, схоже, вважала, що з соціальним партнерством у нас усе о'кей, навіть знітилася. Для неї було сюрпризом, що найменш впливова сторона у зв'язці соціального партнерства представляє найманих працівників.

Додали ложку дьогтю і роботодавці, які впевнені, що чинне законодавство мало сприяє досягненню соціального консенсусу. Вони краще за інших знають, як виконуються закони, а як ухиляються від них. І чому Президент України відправив минулого тижня на доопрацювання універсальний закон, більш відомий як малий податковий кодекс, а за ним — і закон про розвиток вітчизняного автомобілебудування. Для них таємниця Кибальчиша — не таємниця, бо вони реальні, а не вигадані лобісти. І до їхніх послуг набагато успішніші за «Украгромашінвест» (хоч і неприбуткові) «холдинги». Найтиповіший з них — Український союз промисловців та підприємців (УСПП), лідер якого є чи не найголовнішим носієм таємниці, бо зміг покерувати державними і недержавними підприємствами на посаді Прем'єр-міністра і позахищати інтереси роботодавців. Західним демократам український трипартизм, розвиткові якого сприяє і Міжнародне бюро праці, з цієї причини видається дволиким. Ну то й нехай, але чого ми досягли? Істотного скорочення від'ємного сальдо з ПДВ? Зменшення податкового тиску? Здешевлення кредитних ресурсів? Зростання мінімального розміру заробітної плати? Зменшення кількості безробітних? Чи інноваційного розвитку промисловості? Минулого тижня віце-прем'єр Андрій Клюєв повідомив про намір уряду створювати у сільгосп-, авіа-, машинобудуванні, в електроенергетиці та інших галузях на базі державних холдингів національні підприємства. Гарна ідея. Може, дійдемо до того, що й громадські формування роботодавців почнуть об'єднуватися з огляду на форми власності своїх постійних і асоційованих членів!

Друкарі української книжки, які наразилися на початку року на особливості доморощеної податкової законотворчості, схоже, про таємницю Кибальчиша не чули. Не знають її ті, хто стояв минулого тижня в пікетах, протестуючи проти подорожчання проїзду на транспорті, квартирної плати, тарифів на комунальні послуги в різних куточках країни. Ще б пак, на те вона й таємниця, щоб про неї мовчали. А якщо вже й говорили, то за неповного кворуму і за скороченою процедурою, бажано — в п'ятницю.

Сергій ВЛАД.

ПОЛІТИКА

Тетяна Кондратюк: «Політична кухня теж потребує любові й добра»

ОСОБИСТОСТІ

— Тетяно Вікторівно, відкрийте таємницю: що змушує молоду красиву жінку, успішливого підприємця йти у політику?

— Я не обирала політику, скоріше навпаки — вона обрала мене. У Харкові, де народилася і виросла, завжди були традиції вільнодумства. Їх плекали, передавали з покоління в покоління. Наприкінці вісімдесятих саме тут зародилася «Демократична платформа». Мій батько був її активним учасником, тому в нашій родині частими гостями були її лідери: Володимир Гриньов, Володимир Філенко, Євген Кушнарьов, покійний, на жаль, Олександр Ємець та інші яскраві прихильники демократизації тодішньої країни. Мітингові пристрасті вирували не тільки в місті, а й на таких зустрічах. Отож не дивно, що я росла «заполітизованою» дитиною.

— Тоді скажіть: що означає політика особисто для вас — спосіб самореалізації чи можливість досягти іншої мети, наприклад, пролобіювати бізнесові інтереси?

— Знаменитий німець Отто Бісмарк вважав, що політика — мистецтво компромісу. І хоча часи змінюються, суть політики залишається незмінною.

— До речі, політика, як і бізнес, потребує чимало часу, уваги, а довкола стільки різних спокус —концерти, презентації, вечірки...

— Коли відчуваю, що можу зробити щось для людей, — роблю. І робитиму. Повірте, я отримую від цього набагато більше морального задоволення, аніж від проведення часу на всіляких супермодних вечірках чи, як сьогодні кажуть, тусовках. Хоча, як усі, прагну побувати на цікавій виставі, відвідати картинну галерею, послухати гарну музику. Часто буваю в театрі. Головне, організувати себе так, щоб вистачало часу.

— Гасло вашої партії: «Людина, родина, добробут, Україна». Якби вам довелося вибирати між політикою, бізнесом та сім'єю, що вибрали б ви?

— Проблема вибору постає переді мною щодня. Безперечно, поєднувати все це дуже важко. Особливо жінці. Адже жінки завжди турбуються про свою родину, дитину, їх непокоїть і те, що відбувається у державі. Тому гасло партії близьке і зрозуміле не тільки представницям НДП.

— Я тому й поставив вам це запитання. Вам вистачає часу, щоб приділити увагу сім'ї, синові зокрема?

— Напевне, було б нечесно, якби сказала, що вистачає. Дуже бракує. Проте він мене розуміє, і я йому вдячна за це. «Правильною мамою» намагаюся бути у вихідні, коли є час постояти вдома біля плити, приготувати рідним щось смачненьке. Здебільшого страви української кухні.

— А чи мають спільні ознаки домашня і політична кухні?

— На моє переконання — не мають. Домашня кухня — це затишок, де панують добро і злагода, де господиня вкладає душу і серце, щоб догодити рідним.

На політичній кухні готуються специфічні страви, які можуть бути не всім до вподоби. Небагато людей розуміє, заради чого ці страви готують і з чим їх їсти. Пересічний громадянин вмикає телевізор, бачить чвари й не може зрозуміти, навіщо політики ллють бруд одне на одного. На жаль, треба визнати, що політичної культури в державі немає.

Впевнена, коли в українську політику прийде більше жінок, справи у країні, в економіці підуть краще. Адже жінка знає, заради чого вона йде в політику, балотується до парламенту... Що стосується нас, діянок, то ми вже давно пропонуємо встановити 30-відсоткову квоту для жінок у виборчих списках. Більшість наших жінок можуть стати гідними партнерами чоловіків на політичній ниві.

— І все-таки на політичній кухні більшість кухарів — чоловіки. Яким рецептом поділилася б з ними Тетяна Кондратюк-політик?

— Запропонувала б до політичного меню якнайшвидше включити прийняття закону «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». У разі прийняття цього закону жінки матимуть пропорційне представництво разом з чоловіками у виборчих блоках партій, на державній службі та в органах самоврядування. І не тому, що сама жінка й очолюю народно-демократичне жіноче об'єднання «Дія». А тому, що чоловічий світогляд змінюється, коли поряд — прекрасна половина. Чоловіки добрішають, стають терпимішими, відвертішими, справедливішими.

Я не закликаю створити в парламенті жіночу більшість. Однак зверніть увагу: країни, які очолюють жінки, добиваються успіху не тільки в економіці, а й у соціальній сфері.

— Кондратюків в Україні дуже багато. Є серед них і відомі люди. Це Юрій Кондратюк, розрахунками якого скористалися американці під час польоту на Місяць. Це співак Микола Кондратюк, професор Київської консерваторії. Ви не досліджували своє родове дерево?

— Знаєте, мій батько за часів Радянського Союзу очолював у Харкові досить велике конструкторське бюро, а в ті часи вивчення родоводу не заохочувалося. Звичайно, знаю своїх дідусів і бабусь. Микола Кондратюк та Олександр Мелкунянц, Тетяна Романова та Віра Романова... Тож у мені тече кров українських, російських та вірменських предків, за переказами — вірменських князів. Було б добре, якби ми могли дослідити свій родовід. Адже традиції сприяють вихованню, допомагають усвідомити своє місце у житті, зрештою — і свій обов'язок. Не тільки перед сім'єю, прийдешніми поколіннями, а й перед суспільством.

— Щиро вдячний за розмову і вітаю зі святом весни та кохання.

Інтерв'ю вів Володимир КОРОЛЮК.

Із досьє «ГУ»

Тетяна КОНДРАТЮК народилася у Харкові. Закінчила факультет романо-германської філології, аспірантуру Академії державного управління при Президентові України. Кандидат наук. Працює генеральним представником товариства «Віділан» по Східній Європі. Очолює Всеукраїнське жіноче народно-демократичне об'єднання «Дія», заступник голови Національної ради жінок України. У 2003 році обрана заступником голови Народно-демократичної партії. Виховує сина Миколу, учня гімназії.

Фото Олени ГРІНЧЕНКО.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Колеса з конверсії

Уперше за останні десять років херсонські пожежники отримають дві нові спецавтомобілі «ЗІЛ-130». Про це потурбувався народний депутат Володимир Демьохін. Розконсервовані зі складу машини обійдуться в 50 тисяч гривень кожна, що значно дешевше, ніж купувати їх нині у виробника.

Тим часом спецтехніка залишається величезною проблемою для херсонських вогнеборців. У місті немає навіть автодрабини для багатоповерхівок на випадок пожежі. А придбання хоча б однієї — не по кишені комунальній службі.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

ОФІЦІЙНО

Заява
фракції Соціалістичної партії України у Верховній Раді України
20 лютого 2004 року

Весна на порозі — обіцянки в дорозі!

Фракція Соціалістичної партії у Верховній Раді України глибоко стурбована ситуацією, що склалася з підготовкою та проведенням комплексу весняних польових робіт. Село сьогодні залишилося без пально-мастильних матеріалів, техніки, мінеральних добрив, засобів захисту рослин. Нормальні (у т. ч. пільгові) кредити продовжують залишатися для селян недоступними, а довгострокове кредитування сільгоспвиробників (без чого неможливий вихід із кризи і здоровий розвиток аграрного сектору) взагалі не входить до планів влади. Схоже, за домовленістю банки кредитів не дають.

Критична ситуація на продовольчому ринку має глибоке коріння в авантюрних реформах. Оптимістичні заяви, запевнення уряду, місцевих органів влади про готовність до весни демонструють злочинну зневагу до села і повне нерозуміння ситуації, що склалася. Хлібна криза в Україні матиме продовження і в 2004 році, адже більш як 40 відсотків озимини в критичному стані (майже 3 мільйони гектарів). Зрозуміло, що негайно потрібні мінеральні добрива для підживлення цих площ. Але де взяти кошти? Ціни на добрива для селян недосяжні. Наприклад, на ВАТ «Азот» (Черкаси) тонна аміачної селітри коштує 723 гривні, а на ВАТ «Рівнеазот» — 813 гривень. На експорт ці добрива йдуть за ціною 95 доларів США за тонну, тобто вдвічі дешевше. З цього приводу фракція неодноразово зверталася до уряду. Вносились конкретні пропозиції щодо цін на добрива, але уряд і пальцем не поворухнув для того, щоб ціни перестали нищити сільгосптоваровиробників, ані селянину.

Не витримує критики забезпеченість сільськогосподарських товаровиробників засобами захисту рослин, зокрема гербіцидами, їх від потреби є 18—19 відсотків. Більш як 60 відсотків сільгосппідприємств практично не забезпечено пально-мастильними матеріалами, а ціни на них на 35—40 відсотків вищі оптимальних, що склалися на ринку.

Стан сільськогосподарської техніки дає змогу забезпечити проведення лише 40 відсотків технологічної потреби запланованих на весну робіт, кожний третій гектар орної землі цього року залишиться необробленим. Влада демонструє злочинну неспроможність і зневагу до села, залишаючи його напередодні весни з проблемами, які сама створила.

За цих умов фракція Соціалістичної партії України вимагає від Президента і уряду вжити невідкладних заходів для того, щоб у стислі строки надати селянам фінансову, технічну та іншу допомогу. В зв'язку з цим вважаємо за необхідне:

1. За рахунок видобутку нафти на українських родовищах здешевити дизпаливо до 1000—1100 гривень за тонну (проти нинішніх майже 1730 грн.) для потреб селян.
2. Проводити реалізацію мінеральних добрив, особливо аміачної селітри, за ціною не вище 500 гривень за тонну. Ввести тимчасове вивізне експортне мито на цей вид добрива.
3. Придбати за рахунок бюджету для потреб селян необхідну кількість насіння ярого ячменю, гороху та інших ярових культур. Видати селянам насіннєвий матеріал як товарний кредит терміном на 3 роки.
4. Запровадити з 1 березня 2004 року практику надання сільгоспвиробникам довгострокових кредитів терміном 10—15 років.

Влада діє, як завжди, за принципом: весна на порозі — обіцянки в дорозі! Ми повинні подолати цю згубну для країни практику, надати селу хоча б мінімальну підтримку.

Нинішня весна стане основою для оцінок намірів і дій влади і з боку АПК, і щодо перспектив суспільства та держави.

Не дамо знищити село і аграрну галузь!

Олександр МОРОЗ,
керівник фракції.

Тихо, пристав іде!

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Висловлена після бурхливих парламентських подій ідея запровадження у стінах ВР інституту приставів набула документальних форм. Народний депутат і водночас постійний представник Президента України Олександр Задорожній зареєстрував законопроект № 5036 про внесення змін до двох законів: «Про статус народного депутата України» та «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб». Це зроблено слідом за низкою інших превентивних кроків — обнесенням пульту системи «Рада» прозорою перегородкою, вжиттям додаткових заходів безпеки комендатурою Управління державної охорони.

Отже, на думку законодавця, замало пильних дужих хлопців лише на вхідних дверях парламентської будівлі, на численних внутрішніх маршрутах до кулуарів, а потім і до зали пленарних засідань, а також особистих охоронців перших осіб парламенту. Тому він пропонує зорганізувати у структурі УДО окремий спеціальний підрозділ — для наведення порядку безпосередньо на місцях, де представники найвищого законодавчого органу держави приймають остаточні рішення з найдержавніших справ. Як зазначено у самому законопроекті, до переліку об'єктів, щодо яких здійснюється державна охорона, слід додати залу пленарних засідань ВР, забезпечення безпеки народних депутатів у залі пленарних засідань ВР, а також охорону в цій залі майна, що забезпечує діяльність ВР.

(**Для довідки:** пристав — від слова приставлений, а не у розумінні причепитися до когось).

Попри очевидну потребу відвернути у такий спосіб відомі нам пікові ситуації у залі під куполом, і в опонентів, і в прихильників законопроекту виникають логічні остороги. Судячи з усього, приставів буде небагато. Принаймні, не більше, аніж недисциплінованих депутатів. І це уже апріорі породжуватиме проблеми — як вивести із зали порушника спокою, який, як правило, діє у гурті однодумців. Не іти ж «стіна на стіну».

Неоднозначну реакцію парламентаріїв, особливо з числа військових і правоохоронців, викликала пропозиція заборонити перебування у залі пленарних засідань з офіційно виданою їм вогнепальною чи холодною зброєю. Перед тим, як отримати право на зберігання і носіння такої зброї, депутат за загальним для усіх правилом проходить обстеження у психіатра і нарколога. Виходить, що працівник охорони чи пристав, вилучаючи (нехай і тимчасово) у депутата зареєстрованого револьвера або ножа, не довіряє не лише народному обранцеві, а й цим фахівцям. Тоді залишиться екіпірувати приставів ще й «трубками» для виявлення вживання алкоголю. А який вигляд матиме табу на перебування обраного багатьма тисячами виборців депутата зі зброєю у сесійній залі, якщо під стінами парламенту випадковому перехожому можна було безперешкодно повештатися з ручним кулеметом, про що нещодавно писали газети.

Самі депутати, з ким доводилося спілкуватися на цю тему, визнають щиро — «більшовики» шукають способів приструнити експансивних колег насамперед з числа опозиціонерів. І тут же зауважують, що парламентська більшість, як загальновідомо, інституція мінлива, принаймні, не така довговічна, як більшовики-ленінці. Тобто, схвалюючи суворі рамки поводження опонентів, треба сповна усвідомлювати, що після якихось чергових політичних кульбітів меншість стає більшістю, і навпаки.

Служба парламентського пристава виконуватиме розпорядження головуючого на пленарному засіданні ВР «щодо припинення порушень дисципліни народними депутатами України та (або) ліквідації перешкод у проведенні пленарного засідання, створених народними депутатами». Але якими критеріями керуватиметься головуючий, даючи, наприклад, команду приставам: «Вивести із зали!»? Одна справа — очевидні хуліганські дії проти нього на зразок хлюпання в обличчя водою зі склянки чи ламання мікрофонів. Інша — німе і без «різких рухів» блокування трибуни цілим гуртом депутатів, а тим паче схожий на непристойний жест народного обранця з місця (а може лишень здатися, що непристойний), чи спроба підвищеним голосом звернути увагу на себе головуючого, який просто не помітив бажання депутата взяти слово. У проекті запропонованих (у пакеті) змін до Регламенту ВР записано: «Депутати не повинні заважати проведенню засідання Верховної Ради України діями, які перешкоджають викладенню або сприйманню виступу або обговоренню питання (вигуками, оплесками, вставанням, використанням гучномовців, засобів мобільного зв'язку тощо)»...

Парламентарії, які справді стоять за конституційне розмежування різних гілок влади, також зауважують, що із запровадженням цієї служби ще один важіль впливу на депутатів отримає Президент. Його постійний представник у ВР пропонує формувати службу парламентського пристава із співробітників Управління державної охорони України, підпорядкованої главі держави (Президент не погодився з кількаразовими спробами парламенту перепідпорядкувати УДО). Відповідно до законопроекту, керівник служби парламентського пристава призначатиметься на посаду і звільнятиметься з посади начальником УДО за погодженням з Головою Верховної Ради. А, як відомо, сам начальник УДО призначається й звільняється з посади Президентом України.

Уявімо і таку ситуацію: дехто з нинішніх депутатів —порушників спокою, восени потрапляє у президентське крісло. (Необов'язково з числа опозиції, серед їхніх опонентів також чимало любителів помахати кулаками). Чи не закортить новоспеченому гаранту через залежних від нього приставів вести діалог з опозицією (а в ній може опинитися й автор законопроекту) із застосуванням прийомів джиу-джитсу чи бойового гопака?

Свої «резони» на цю тему додають і виборці. Вони, зрозуміло, однозначно за порядок у сесійній залі, щоб «перед людьми не було соромно, коли «таке» показують по телевізору». Та водночас у деяких виборчих округах запитують: у парламенті пристав наведе порядок, а в державі хто? Експансивного депутата буде кому приструнити у сесійній залі, а хто захистить від такого виборців в окрузі — там обстановка не менш напружена?

Анатолій БЕНЬ.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

У палаці мистецтв «Український дім» відбулася традиційна всеукраїнська художня виставка «Жінки України-митці».

На ній було представлено майже 300 творів живопису, графіки, скульптури, декоративно-ужиткового мистецтва 200 авторів з усіх регіонів України, різних творчих поколінь і різних мистецьких шкіл та напрямів.

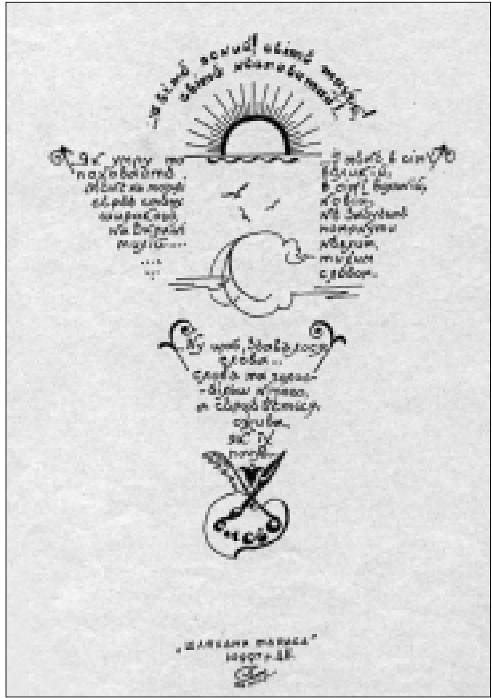
Художниці ще раз підтверджують, що жінка — це особистість, яка може піднятися над буденністю, по особливому відчути і відтворити навколишній світ.

На знімку: художниця Ніна Петрівна Бондаренко спілкується з журналістами.

Полковник Шпильовий і рядовий Шевченко

ХАРАКТЕРИ

Цієї зими до редакції завітав прецікавий чоловік з Криму. Він був у Києві проїздом, але зайшов зі справою, що її важко вирішити на ходу. Це була ціла папка малюнків, з яких пропонувалося відібрати для друку кілька. Річ у тім, що полковник Шпильовий, так він відрекомендувався, народився на Черкащині, як і Шевченко, а потім (так складалася служба військового інженера) пройшов усіма Тарасовими шляхами. І малював усе те, що бачив Тарас за сто літ до того.

Власне, Шпильовий дивився на все ніби Тарасовими очима. Протягом життя серія склалася вражаюча: сотні малюнків! Він зробив кілька копій цієї серії й подарував різним нашим поважним бібліотекам — Парламентській, Києво-Могилянської академії, Львівській науковій. Звідусіль має за це подяки. Справді, є за що дякувати: малюнки безхитрісні, але вартість їх у тім, що на це покладено життя — майже як у самого Шевченка. Це — нізвідки не позичений особистий погляд і досвід шляху Поета.

Шпильовий реально пройшов той шлях. Хіба що рядовий Шевченко не був у Сталінграді, а Шпильовий був, і там його контузило під час боїв за місто. Контузія тепер дається взнаки: Пилип Васильович погано чує. Хоч при тому дуже добре співає! Він узагалі ставиться до тої біди весело. Але нам через те іноді було важко порозумітись. І от ми коло якоїсь дрібниці билися довго, а час минав, гостеві треба на вокзал. І тут я надумав зателефонувати до редакції «Кримської світлиці», адже редактор тої сімферопольської газети, Віктор Качула, добре знає Пилипа Васильовича. Качула справді швидко розв'язав наші непорозуміння. А затим сказав: «Передай Пилипові Васильовичу, що в Криму без нього сумно. Але хай не поспішає додому: у нас тут сніг випав, дороги замело, йому буде важко дістатися своєї Щебетівки!»

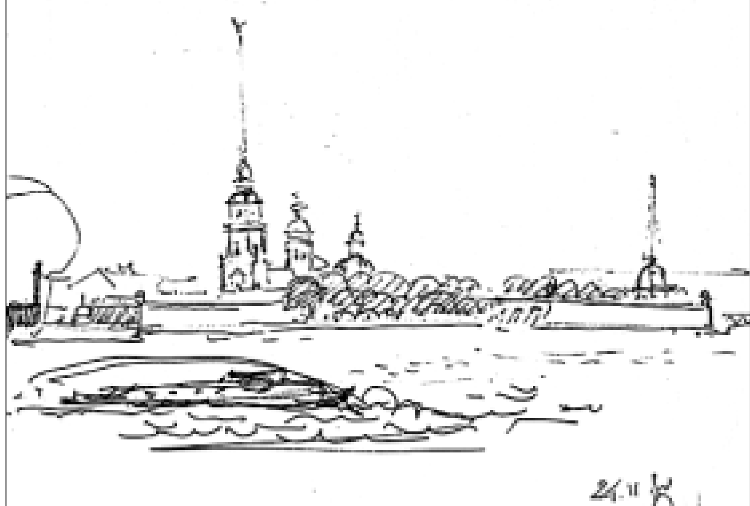
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Отак снігопад подарував нам ще трохи часу для бесіди з художником. Чого бажаємо й читачам. Уявіть собі двох диваків, котрі сидять у Києві й розмовляють один з одним через Сімферополь! А потім розглядайте ці малюнки — шпилі Петропавлівки, хатки й тополі України та верблюдів «в степу безкраїм за Уралом»...

Христофор ГРУША.

КОЛОНКА ОГЛЯДАЧА

Ніби він стояв за спинами публіки

У Черкасах, на сцені облдрамтеатру, поставлено містерію Шевченка «Великий льох» (постановка Олександра Дзекуна). Виставу недавно показали в Києві. В основу «Великого льоху» О. Дзекун поклав не лише однойменний твір Шевченка, а й ввів окремі мотиви чи окремих персонажів з інших творів — «Катерини», «Розритої могили», навіть із гоголівського «Ревізора».

Вистава — про вічну двоїстість України. Тут Катерина (ота, що «кохалася з москалями») народжує двоє дітей, напророчених Шевченком (мовляв, колись «... в Україні родяться близнята: один буде, як той Гонта, катів катувати», а другий буде «катам помагати»). От вони в цій виставі й народжуються, й Україна мусить вирішити, що з тими двома немовлятами робити. Вирішувати є кому, вистава досить густо населена персонажами: тут і Три Душі, і Три Ворони, і Три Лірники, і Хлестаков п'яний варнякає (він — із наших, «землячок»!). А ще є цар Петро, Хмельницький та інші добрі люди.

У Дзекуна є дар до метафоричності, потужної філософічної фантазії. Але є у Дзекуна й нетерпіння, небажання чекати, доки актори зуміють цю фантастичну матерію обжити, освоїти. А може, річ тут просто в тім, що «Великий льох» Дзекун ставив з чужими для себе артистами — й у нього просто не було часу зробити з них стовідсоткових послідовників метафоричного театру.

Тому акторам, чиє мистецтво, передусім тілесне, важко буває наздогнати безплотну режисерську фантазію. А коли вони її наздоганяють — то тут-таки спускають з небес на грішну землю. Мовляв, ходи, голубонько, по сцені ніжками, ніжками, як усі люди ходять. Тому Три Душі (В. Наталушко, І. Кіндик, Т. Гребінь) швидше чудні, трохи мішком намахані дівчата, аніж потойбічні персонажі. Вони чимось схожі на дівчат Нечуя-Левицького. Якщо вони й Шевченкові — то не з «Великого льоху», а з «Причинної». Те саме — Три Ворони (С. Клименко, А. Боброва, Н. Віграна) — карикатурні, вульгарно злі пані, генетично ближчі Вєрці Сердючці, аніж сакральним птицям, якими вони є у Шевченка. Через те задум, хоч який він був хороший, переходить у суто умоглядну площину. Це в кращому разі. А в гіршому — балансує на грані самопародії.

Можливо, найпоказовіша в цьому сенсі сцена, коли вилазить із розритої могили Козак (С. Бобров) і починає читати знамениті рядки «Нас тут триста, як скло, товариства лягло...» Тут стає зовсім прикро. Хоч актор робить свою справу добросовісно: козак пролежав у тій могилі понад 300 літ, щелепи заіржавіли, тому він говорить повільно, заїкаючись. Усе «по правді» — але ця «правда» призводить до дивного результату, Козак нагадує анекдотичного дядька, котрий п'яний ішов через цвинтар, упав у яму, змерз і цокотить зубами. А інший дядько каже йому: «То чого ж ти, дурню, одрився?!»

Отут те саме хочеться спитати.

Набагато кращі Три Лірники (О. Кузьменко, Ю. Берлінський, М. Кондратський) — бо для них знайдено дуже точну пластику, це ніби такі собі глиняні керамічні фігурки, сувенірно-патріотичний кіч!

Дуже хороша Катерина (І. Глазова) — таке ніжне, тихе й тепле літо, а не просто дівчина.

Чудовий (хай і умоглядний, але на диво точний) момент — коли серед українського історичного вертепу, посеред царів, цариць та іншої наволочі з'являється карлик — Богдан Хмельницький. Це жорстоко, несподівано, й вражає посправжньому, бо це саме той «п'яний Богдан», не історичний, а саме Шевченківський.

...І була ще одна роль, заради якої варто дивитися цю виставу й прощати їй всі гріхи й огріхи. Це роль Матері, по суті — Матері-України, котра не дає загинути отим двом новонародженим близнюкам. Цю роль грає Наталя Коломієць. Вона з'являється на сцені спершу безмовно, без слів, десь бродить на задньому плані, й така вона справжня, що молиш Бога, щоб вона отак мовчала, не порушувала своєї мовчазної справжності навіть найпрекраснішими віршами.

Бачили б ви, як вона просто сидить і лущить кукурудзу — які тут ще потрібні вірші?

Але коли вона нарешті заговорила («Ой, Богдане-Богданочку...») — це було так, що зал завмер. Столичний зал і не був галасливий, виставу споглядали тихо й уважно, але коли заговорила Мати — стала відчутною величезна різниця між просто ввічливою тишею в залі і мертвою тишею зачарованості! Це була, можливо, велика мить Актриси. І коли вона дитя бере на руки — ти, сидячи в залі десь на відстані одинадцятиметрової позначки, раптом відчуваєш, що ота лялька на руках актриси — справді жива, справжня дитина! Це неймовірно. Як Актриса це робить — хто її зна. Але — спасибі. Таке не забувається. Це та мить, коли десь за спинами публіки зайшов до залу й мовчки трохи постояв сам Шевченко.

Віталій ЖЕЖЕРА.

На знімку: сцена з вистави.

КАЛЕНДАР

Народний кобзар

Є. Адамцевич на Роменському базарі. 1968 р.

У бібліотеці Гадяцького училища культури імені Котляревського експонується виставка до 100-річчя від дня народження видатного музиканта і виконавця Євгена Адамцевича, який родом із Лубенщини. Він зробив значний внесок у розвиток кобзарського мистецтва. Незрячий (утратив зір через хворобу), навчався у спецшколі, потім у кобзарів. Сучасники щиро захоплювалися грою та співом його: «Як той Адамцевич грає, наче в нього не одна кобза, а кілька!». Адамцевич виступав з миргородськими кобзарями, із сольними концертами, щедро даруючи людям своє високе мистецтво, пропагуючи пісенну творчість народу. Шедевром у його виконанні був «Запорозький марш», який і донині є взірцем високого патріотизму, глибокої шани до героїчного минулого.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Яготин. Флігель. Непорожній

Що таке, по суті, шевченківські місця? Там не обов'язково мусить бути слід поетових калош, закарбований на бетоні. Але обов'язково мають бути люди, котрі підтримують враження, що нічого не минуло, що Поет щойно звідси вийшов десь прогулятися парком.

Одне з таких місць — Яготин, що на Київщині. В Яготині Шевченко жив 1844 року в Рєпніних. Тут у нього був роман з княжною Варварою, тут написано поему «Тризна». Він жив у флігелі, в парку. Флігель простояв громадянську війну, колективізацію, німецьку окупацію, а по війні пішов на дрова, «неначе люди подуріли».

Але жив у Яготині незвичайний чоловік — Олександр Степанович Непорожній, учитель, письменник, любитель старовини. Він створив тут краєзнавчий музей, картинну галерею, встановив (на початку 70-х, без дозволу згори) пам'ятник Шевченку, чим дуже налякав місцеву владу. Пам'ятником нині пишаються — це робота Івана Гончара, котрий зобразив молодого Шевченка, яким він тут і бував. Пам'ятник чимось нагадує той, що стоїть у Вашингтоні.

А ще Непорожній зробив неможливе — відновив флігель. Таке під силу лиш його темпераментові. Він мав дивний характер — поводився так, ніби Шевченко ніколи не залишав Яготина. Але знає про це тільки один Непорожній. І, можливо, десь навіть бачиться з Тарасом. Але нікому нічого не каже, а натомість говорить лише про пам'ятник, музей, флігель...

Непорожньому довелося докласти неабияких зусиль. Коли флігель був практично готовий, знову настали важкі часи, «неначе люди подуріли»: з флігеля вкрали батареї опалення.

Саме в той час в Яготині з'явився несподіваний гість аж із Парижа — князь Михайло Рєпнін. Його вразило, що маєток прадідів збережено. Але князь не бачився з Олександром Степановичем — той лежав з інсультом.

Уже з Парижа князь надіслав на згадку книжку віршів покійного брата Миколи. «Я пою о синей звезде, что в болоте зеленом цвела...» Дивно, в тих віршах відсвічує зелень яготинського парку, якого князь не бачив.

Непорожній помер шість років тому.

Але його Шевченків флігель стоїть. Торік, завдяки допомозі місцевої влади, його відкрили для відвідувачів, саме таким, яким він був, коли тут жив Поет... і ніби вийшов у парк погуляти.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Робота — особлива територія

ФОТОРЕПОРТАЖ

Солдат завжди має залишатися солдатом. Робота в нього така. Настав момент — і зобов'язаний стати героєм. А доки необхідність не виникла, у повсякденному мирному житті йому слід виглядати героєм. Чи, як мінімум, бездоганно виглядати. Звідси підвищена увага до зовнішнього вигляду.

Рядовий Олександр Столярчук служить у прикордонних військах. Його застава розташована в селі Млачівка в Поліському районі Київської області.

Заставу організовано недавно — нести службу почали з 2002 року. Та й у служби є своя специфіка — місцевість така. Поруч ЧАЕС і тридцятикілометрова зона. Тому кордон із суміжною Білоруссю доводиться прикривати з віддалі, поза межами забрудненої зони. Територія тут безлюдна — багато населених пунктів переселено більше десяти років тому, та й в інших народу негусто.

Те, чим доводиться займатися, командир застави капітан Володимир Волошков сформулював просто: «У районі порядок підтримуємо». Сорок чоловік особового складу — офіцери, прапорщики, контрактники і «строковики» — на цій території представляють найбільш реальну силу, що діє від імені держави. Звідси і специфіка несення служби.

Крім проблем, пов'язаних з охороною кордону, доводиться у взаємодії з іншими структурами виконувати не властиві армії функції. І браконьєрів відловлювати, і наркоплантації знищувати (покинуті села останнім часом часто використовують вітчизняні «наркобарони» для вирощування зілля). Крім цього, порушників затримують, нелегалів (торік двоє громадян далекої Бангладеш закінчили свою тривалу подорож у безпосередній близькості від Чорнобильської зони). Але основними порушниками є жителі інших областей України, не завжди обізнані з правилами перебування в прикордонній зоні.

Розташовується підрозділ у будинку колишнього земського банку, збудованого в 1912 році. У радянський час тут була школа, тепер застава. Усі роботи з переустаткування прикордонники проводили своїми руками. Вийшло добре. Функціонально, зручно і навіть затишно. Їдальня, приміром, дивує не тільки чистотою, але і якимсь особливим домашнім колоритом, витриманим у національних традиціях. Урізноманітнити солдатське меню допомагає велике і по-хазяйськи доглянуте підсобне господарство.

Але головне в житті млачівських прикордонників, природно, служба. Для ефективного її несення є необхідна техніка і обладнання. І собаки дивовижні (яка застава без «джульбарса»?). Використовуються і додаткові можливості. У тім числі — співробітництво з місцевим населенням. У багатьох селах діють громадські інспектори, ведеться робота зі школярами. Загалом, з роботою своєю справляються. З огляду на побачене на заставі можна впевнено сказати — справляються добре.

Олег ДЕНИСОВ.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Стежками циганки Ази

На Волині, в селі Городок, що під Луцьком, живуть прямі нащадки жагучої красуні Ази

Її звабливий образ у повісті «Хата за селом» змалював видатний польський письменник Юзеф Ігнацій Крашевський. Літературний типаж звабниці видався настільки цікавим і колоритним, що відомий український драматург Михайло Старицький згодом написав драму «Циганка Аза».

«Цигани всюди вітаються зі мною»

Галина Філонюк, вчителька української мови та літератури Одерадівської середньої школи, про відомого польського письменника Юзефа Крашевського знає майже все. Її уроки просто неба, які проводить у місцях, пов'язаних із перебуванням Крашевського в рідному селі, для учнів стали улюбленими. Їх немає в шкільній програмі, але інтерес до життя і творчості Крашевського у юних вихованців Галини Юріївни дуже великий. І це закономірно, адже з квітня 1840 року до січня 1849-го письменник жив у своєму маєтку в сусідньому з Одерадами селі Городок, а місцеві селяни стали прототипами героїв його повісті «Хата за селом».

Щодо Галини Філонюк, то вона є нащадком у сьомому поколінні самої циганки Ази. Романтична: ось уже понад двадцять років щоразу в ніч на Івана Купала одна-однісінька йде за кілька кілометрів у ліс шукати квітку папороті. На моє прохання пішла переодягатися в барвисте, схоже на циганське, вбрання. Зізналася, що любить його ще з дитинства.

— Історія, про яку йдеться в повісті «Хата за селом», дійсно, сталася в Городку, коли в ньому жив Крашевський, — розпочинає свою розповідь господиня. — Оскільки в селі не було коваля, а реманент ламався, письменник виписав з Ямполя двох циган-красенів — Василя і Стаха. Аза була рідною сестрою Стаха, а Василь — прийомним сином їхньої матері. Аза і Василь кохалися. В Городку Василь зійшовся з Галею Лепюк (у повісті — Мотря). Дівчина також була мішаної крові: її батько мав одне коріння з циган, друге — з українців. Можливо, саме тому старий Лепюк недолюблював циган, і коли Василь з Галею покохали одне одного, робив усе, аби перешкодити їхньому одруженню. Та Галя не послухалася і вийшла за Василя заміж. За непослух батько прокляв її, брати відвернулися, односельці засудили, а рідна хата стала для неї чужою.

Село не сприйняло її шлюбу з циганом, і молоді змушені були залишити його. Збудували хату за селом, біля кладовища, далеко від води, на глинистому пагорбі. Люди мстилися їм, що одружилися без батьківського благословіння. Молоде подружжя обсіли злидні.

Складними були стосунки і в любовному трикутнику. Ображена зрадою запальна Аза вбиває Василя і встромляє собі ніж у серце.

— Щодо нашого рідства з циганкою Азою, — продовжує Галина Юріївна, — то воно не прямого походження. Аза не мала дітей. Наше рідство з нею йде через її рідного брата Стаха. Моя прабабуся Олександра була його правнучкою. Вона й розповіла мені цю романтичну історію. В книзі Крашевського вона змальована дещо інакше.

Одружився Азин брат — красень Стах — на доньці доброчинця. На сільському кладовищі в Городку є могила їхньої дочки Теклі. А у Василя була дочка Марійка, про яку написано в книжці. Дуже красивою була. Вийшла заміж за пана із сусіднього села Усічі.

— Галино Юріївно, а ви відчуваєте, що у ваших жилах тече й циганська кров?

— Боже, та в мене руху стільки!.. Знайома каже: «Знаєш, ти вампірка. Ти будь-кого заїздиш, заморduєш». Встигаю до уроків усе зробити по дому, а по обіді ще й на ринок у Луцьк з'їздити. Я нікого не поб'ю, не посварю, але якщо вже щось задумала, то це вже все. Тварин люблю страшенно. В мене коти, собаки, то вони зі мною, як рідні брати. Не дай Боже, щоб при мені хтось образив коня чи корову. Отой кіт у мене сліпий, глухий, беззубий, але я дала сім гривень на укол, аби він жив. Цигани всюди вітаються зі мною, але не кажуть, що, мовляв, давай тобі поворожу. Дочка Таїсія така само запальна, як і я. Енергії має ще більше. Вона керівник фірми. Буває, цілу ніч проїздить за кермом, а вдень знову береться за роботу. І так чотири доби поспіль. Приходить — ледве жива. Поспить, відпочине — і знову красуня.

— А загалом нащадків циганки Ази в нас у селі багато. Зокрема, вся родина Пенцаків. Моя бабуся теж із Пенцаків, — уточнює Галина Юріївна. — Григорій і Олександр Пенцаки живуть у Львові, обидва доктори наук. Пенцаки мудрі, працьовиті, добрі люди. Так про них всі кажуть у селі.

Криниця за селом

Бути в Городку і не подивитися на місця, про які йдеться в повісті «Хата за селом», — неможливо. Швиденько переодягнувшись у звичне вбрання, щоб не дивувати циганським односельців, Галина Юріївна веде до криниці, до якої колись ходила по воду Галя (Мотря). Неглибока, але наповнена кришталево чистою прохолодною водою, вона і нині вабить до себе мешканців Городка, та й приїжджі не минають її. Побачивши нас, із розташованого поруч будинку виходить господар Олександр Голентюк.

Дізнавшись, що йдемо на цвинтар — шукати могили предків героїв «Хати за селом», Олександр Сергійович зголосився допомогти нам. Зазначу, що саме біля цього жалобного місця і відбувалися основні події повісті. Багато надгробків на ньому з XIX століття, ще старіша розташована тут сільська церква. В одній із могил ніби покоїться тіло Стахової дочки і племінниці Ази — Теклі. А загалом тут дуже багато могил Пенцаків, далеких і близьких родичів циганки Ази.

Волинь Крашевського

Розповідаючи про героїв повісті «Хата за селом», не можна принаймі кілька слів не сказати про її автора, який 25 із 75 років життя провів на Волині. Творча спадщина Юзефа Ігнація Крашевського (1812—1887 рр.) становить близько 600 томів (проза, поезія, драматургія, публіцистика, праці з історії, філософії), він також автор багатьох прекрасних малюнків архітектурних пам'яток Волині. В історію літератури увійшов як визначний романіст. Особливо цінний його цикл романів про історію Польщі (39 романів у 78 томах), романи, написані на Волині, про життя селян — «Історія Савки» (1842), «Уляна» (1843), «Остап Бондарчук» (1847), «Будник» (1847), «Хата за селом» (1852), «Історія кілка в плоті» (1860) та інші.

Повість «Хата за селом» він написав 1852 року в селі Губин (тепер Горохівського району Волинської області) у маєтку, який придбав у січні 1849 року. Вийшла ця книга друком у Варшавській бібліотеці 1853 року. Польський дослідник Францисек Лисек, який у 30-ті роки минулого століття побував у Городку, в статті «Із волинського життя Крашевського» (Rocznik Wolynski, Rovne, 1938), зазначав (більш як за півстоліття по смерті Крашевського), що селяни добре відгукувалися про письменника, називаючи його «добрим паном». Те саме з вуст Галини Філонюк і Олександра Голентюка я почув у Городку на 116 році після смерті Крашевського. Яким же добрим і чуйним треба бути, щоб так надовго зберегти вдячну пам'ять про себе, котра, як відомо, часто вмирає разом з людиною.

Микола ЯКИМЕНКО.

Городок
Луцького району
Волинської області.

Фото автора.

Щогодини від раку молочної залози в нашій країні вмирає одна жінка

ПРОБЛЕМА

Про це захворювання в Україні говорять значно менше, ніж про СНІД чи туберкульоз. Адже рак — хвороба незаразна, а жінок у нас багато. Цинічно? Але саме так думають ті, хто прирікає сприймати діагноз «рак молочної залози» (а його ставлять кожні 35 хвилин!) як вирок. Як синонім смерті.

В Америці перші леді країни сміливо заявляють про свою хворобу, як це зробила Барбара Буш, що перехворіла на рак молочної залози, як Ненсі Рейган, котрій видалили обидві груді. А в нас? У нас тихий і невпевнений голос чоловіка на автовідповідачі в інформаційно-консультативному центрі Київської онкологічної лікарні: «Я з Вінниці. У моєї дружини якісь проблеми... з грудьми. Не знаємо, куди звернутися. Ми могли б приїхати?».

Ви запитаєте, чому саме у зв'язку з раком молочної залози треба бити на сполох? А тому, що це перша причина смерті українських жінок. І на думку фахівців, це захворювання вже становить національну загрозу, а з кожним роком кількість хворих збільшується.

За даними національного канцер-регістру України, у нашій державі щорік на рак груді занедужують 16 тисяч жінок, з яких протягом року з моменту встановлення діагнозу гине від 14 до 17 відсотків. Вони «згоряють» так швидко, бо хвороба виявляється тоді, коли вже нічого не можна зробити. Із 100 відсотків хворих останню стадію раку виявляють у 35 відсотків. Для порівняння в Західній Європі ця цифра становить від 5 до 7 відсотків.

Можливо, бажання обстежитися з профілактичною метою у наших жінок не збігається з можливістю?

— Я не можу сказати про особливе бажання, — заявила в інтерв'ю «ГУ» глава благодійного фонду «Здоров'я жінки та планування сім'ї» лікар Галина Майструк. — По-перше, наші жінки вельми бояться цієї тематики. Як перебороти в собі страх до онкології? По-друге, вони довго не зважуються на візит до лікаря через те, що просто не знають, як надалі перебудувати своє життя з урахуванням можливого діагнозу, як сказати про це близьким. Причин, чому вони залишаються сам на сам із хворобою і прирікають себе на загибель, безліч. До них можна віднести й те, що аж ніяк не всі жінки здатні приймати цілеспрямовані обмірковані рішення. Вони просто пливуть за течією. І тільки на третє місце я поставила б той факт, про який ви кажете: навіть якщо жінки все-таки звертаються, то в багатьох місцях їм не гарантоване якісне надання медичної допомоги. Через відсутність і кваліфікованих фахівців, і устаткування для обстеження.

У деяких регіонах України взагалі відсутня апаратура — мамографи — для обстеження жінок. «ГУ» вже писав про акцію «Рожева стрічка», яку з подачі українських активістів руху боротьби з раком молочної залози провела відома американська косметична фірма в рамках благодійної програми «Ейвон проти раку молочної залози». Виручені за них гроші збирали на придбання мамографа.

Незалежні експерти довго вибирали населений пункт, який, з огляду на цілу низку чинників, мав найбільшу потребу в ньому. Сімферополь — регіон, де рівень захворюваності високий і де сконцентровані соціально-економічні проблеми, що посідають не останнє місце у списку причин виникнення хвороби.

Придбали ще один мамограф. Його буде встановлено в Запорожжі, де теж не було такої апаратури.

«Те, що в таких регіонах немає потрібного для діагностики раку молочної залози устаткування, зайвий раз свідчить: до здоров'я жінки в нашій країні увага, м'яко кажучи, відсутня, — упевнена Галина Павлівна. — Дивно, але в нашій державі ніхто не прораховує, що занедужують і йдуть із життя жінки тієї вікової категорії, що, власне, й тягнуть на собі все.

Не відкладайте на потім похід до лікаря у разі підозрілих симптомів! Якщо ви розгублені, телефонуйте в Київ: (044) 423-73-68. Це «гаряча лінія». У випадку, якщо лікар або психолог відсутній, можна залишити свої координати. Вас почують і, щонайменше, дадуть безкоштовну пораду. Можливо, цей крок продовжить ваше життя чи життя близької вам людини.

Яна СТАДІЛЬНА.

Відродження краси потребує протезування

В Україні мешкає майже 15600 жінок, які перенесли операції у зв'язку з раком молочної залози

З 1 січня цього року кожна така жінка може одержати безплатно протез. В разі однобічної ампутації — 1 штуку на один рік, двобічної — 2 шт. на один рік вітчизняного виробництва. Або імпортний протез: 1 шт. на 1,5 року в разі однобічної ампутації, двобічної — 2 шт. на 1,5 року. Ліф для кріплення протеза молочної залози — 2 шт. на один рік вітчизняного виробництва або 2 шт. на 1,5 року імпортного виробництва.

Проте це протезування іноді не приносить радості. Нічого не можна сказати про імпортне виробництво — мабуть, там працюють для користі та зручності людей. А стосовно вітчизняного, то ніхто не зацікавлений вислухати, що терплять наші жінки? Може, треба підприємствам, які виробляють бюстгальтери-протези, запитати жінок, котрі змушені носити ці вироби, яка має бути їхня якість.

Ще хочеться сказати про наші ЛТЕКи. Вимагаємо об'єктивної оцінки нашого здоров'я, щоб не ходити щороку на переогляд. А то буває і так: сьогодні жінці відмовили в групі інвалідності, а через місяць вона померла... Вже майже п'ять років ми звертаємося до Міністерства охорони здоров'я, Мінпраці з пропозицією розробити і запровадити статус жінки з вищеназваним діагнозом, але все марно. Ніхто не чує. Ми не хочемо щороку переживати шокові ситуації на ЛТЕКах. Вважаємо, ЛТЕКи мають бути незалежною структурою, і коли людині з онкозахворюванням відмовляють у групі інвалідності, то треба їй запропонувати роботу.

Лариса ЯЩЕНКО, президент громадської організації жінок-інвалідів «ДОННА».

Київ.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Історії про вагітність

ЖІНОЧА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Найбільш обговорювана тема в чоловічому колективі — «як я служив в армії», у жіночому — «як я народжувала». І те й те — стрес для людини, можливо, тому і запам'ятовується на все життя.

Слабка стать (даруйте за анахронізм) готується виконати свій обов'язок перед людством дев'ять місяців. За цей час багато хто стає жертвами «дідівщини» жіночих консультацій, стаціонарів і просто неадекватної реакції соціуму на фізіологічні і психологічні зміни, що відбуваються з майбутньою матір'ю.

Очікування материнства — недуга, з якою треба їздити в таксі

...Час «пік» у столичному метро. З останніх сил намагаючись утриматися на ногах, повненька молода жінка нахиляється до молодого бритоголового хлопця, що сидить розвалившись.

— Поступіться, будь ласка, місцем, — тихо просить вона. — Я вагітна, погано почуваюся.

— Це твої проблеми. Їдь у таксі, — почула у відповідь.

Пасажирка непритомніє. Але впасти в такій тисняві їй не дають. На наступній станції в супроводі літньої жінки вона виходить...

...У коридорі районної жіночої консультації біло, бідно й незатишно.

— Наступна хвора, увійдіть, — лунає через двері кабінету акушера-гінеколога довгоочікуване запрошення.

— Я не хвора, я — вагітна, — намагається пояснити молода жінка, вносячи до кабінету лікаря свій важкий восьмимісячний живіт.

— Для нас ви — всі хворі! — парирує молода, яскраво нафарбована лікарка.

Завсідники консультації вже не заперечують це твердження. Воно близьке до правди. І навіть якщо майбутня мама почувається добре, перебування в магічних білих коридорах цієї установи висмоктує з неї всі соки.

«Колеги» по вагітності приходять сюди що два тижні на планову консультацію. Аудієнція у лікаря традиційно зводиться до переписування папірців і заповнення карти вагітної, а також вимірювання ваги й живота.

Жахалки для вагітних

...Маша прийшла до районної жіночої консультації стати на облік у п'ять тижнів вагітності.

— На що скаржитеся, люба, — дивлячись на пацієнтку поверх окулярів, поцікавилася сивоволоса лікарка. Добре, що вона літня, подумала жінка, отже, досвідчена. І почала викладати скарги. Власне, особливих нарікань на здоров'я не було. Так, слабкість, млявість, сонливість. До слова сказати, для першого місяця вагітності, коли в організмі жінки відбувається гормональна перебудова, симптоми цілком природні.

— О, погано, погано, дитинко, — резюмувала досвідчений гінеколог. — Так можна до кінця вагітності й не доходити...

Маша доходила потрібний термін, кожні два тижні чесно приходячи на прийом до дільничного гінеколога, але більше вона ніколи не скаржилася лікарю, навіть якщо з'являлися якісь проблеми.

... Іру в жіночій консультації направили на генетичний аналіз. Десять років жінка не могла зачати дитини, і от сталося чудо. Тому вона беззаперечно слухала лікарів. У генетичному центрі, зробивши потрібний аналіз, Іра почула страшний прогноз: 99 відсотків, що у вас народиться даун... Тоді жінка не послухала ескулапів і не зробила аборт. Через півроку в неї народилося здорове, повноцінне маля. Але чого їй коштували ці півроку! Чи то результати аналізу були помилкові, чи той один відсоток узяв гору над 99 відсотками, чи то материнський інстинкт переміг страшне пророцтво...

Ольга ВІТЕР.

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Укрінформ).

P.S.
А в столичному Інституті репродуктивної медицини пацієнтам пропонують всі наявні у світі методики для того, щоб до бездітних родин «прилетів довгоочікуваний лелека». Установу обладнано устаткуванням і апаратурою світового рівня, а всі фахівці пройшли підготовку в кращих медичних центрах Європи та Америки.

На знімку: майбутні мами слухають рекомендації директора інституту професора Федора Дахна.

Як стати мамою... психологічно

РЕЦЕПТИ

Стереотипно у нас тривалий час вагітних справді називали хворими. Тепер таких жінок у жіночих консультаціях дедалі частіше називають «мамочка». У нашому соціумі поступово відбувається перегляд ставлення до громадянок, котрі чекають на дитину. Медицина — не виняток. Так, наприклад, у багатьох діагностичних центрах пацієнткам видають страховку на УЗІ. У разі непідтвердження діагнозу вони можуть звернутися до суду.

Якщо ви зважилися на материнство, то насамперед варто усвідомити факт вагітності. Дитину треба дуже хотіти. Не випадково природа розпорядилася так, що дитинка в утробі матері розвивається дев'ять місяців. У Німеччині, наприклад, навіть процес усиновлення забирає сім—вісім місяців. Адже маля не може з'явитися в родині в результаті монтажу (згадайте вислів головної героїні фільму «Людина з бульвару Капуцинів»).

> *«Зважитися обзавестися дитиною — серйозна справа. Це означає зважитися на те, щоб твоє серце відтепер і назавжди розгулювало поза твоїм тілом».*
> **Елізабет СТОУН, англійський психолог.**

Під час пологів народжується не тільки дитина, а і мама. Вона має бути до такого перевродження готова і взяти відповідальність за іншу людину. Принаймні до трьох років мама не буде належати собі.

І ще одна ментальна особливість сприйняття батьківства. У нашому соціумі не заведено говорити про те, що ти не дуже любиш свою дитину. Турбота і любов — різні речі. Визнати це непросто. Тому іноді спостерігаємо невротизацію багатьох, на перший погляд, благополучних батьків. І ще раз переконуємося, що недостатньо бути фізіологічно готовим до процесу репродукції. Щоб народити і виховати повноцінну дитину, конче потрібно до цього підготуватися психологічно.

Психолог Київського центру розвитку сім'ї «Коло сім'ї» Людмила ДЕНИСОВА.

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА.

Платне здоров'я у сфері медичних послуг

ОГОЛОШЕННЯ ТА РЕКЛАМА

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, Держпром, 8-й під.) від 16.02.2004 р. по справі № Б-48/11-04 Товариство з обмеженою відповідальністю «Куп'янське швейно-торгове підприємство» (63700, Харківська обл., м. Куп'янськ, пл. Леніна, б. 29, п/р 26003301760256 у філ. ПІБ Харківської обл., МФО 351511, ЄДРПОУ 093515110) визнано банкрутом згідно ст. 51 Закону України № 784-XIV від 30.06.99 р. та відкрито лівідційну процедуру.

Ліквідатор — арбітражний керуючий Мацокін В. В. (ліц. АА № 249724 від 19.10.2001 р., м. Ізюм, Харківської обл., вул. Соборна, 22).Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

ТОВ «Дана», код 22666030, повідомляє про самоліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації за адресою: Харківська обл., м. Мерефа, вул. Леонівська, 84.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) постановою від 25.02.04 р. по справі № Б-39/07-04 визнав банкрутом ТОВ фірму «Глорія, ЛТД», ЄДРПОУ 14083923 (61003, м. Харків, пров. Костюринський, 2/4, п/р 260003012372 у ХОФ АКБ «Укрсоцбанк», м. Харкова, МФО 350016) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор Лялюк К. В. (ліц. АА № 668323 від 29.10.03 р., м. Харків, вул. Мар'їнська, 7, кв.1).Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації. Копії заяв та доданих до них документів надсилаються боржнику та ліквідатору.

Господарський суд Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) постановою від 13.01.2004 року по справі № 5/597-03 визнано банкрутом ТОВ «Агрофірма «Русь» (23800, Вінницька область, смт. Теплик, вул. Микитенка, 24, р/р 260063102141 в ОПЕРВ Ощадбанку м. Вінниці, МФО 302076, код ЄДРПОУ 31401326), та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено представника регіонального управління з питань банкрутства у Вінницькій області (21000, м. Вінниця, вул. Соборна, 52, к. 4). Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

До відома громадськості

Товариство з обмеженою відповідальністю НВП «Зонд» звернулося до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на постачання природного газу за нерегульованим тарифом по території України.

Адреса підприємства: 36014, м. Полтава, вул. Харчовиків, 27. Тел/факс: (0532) 66-88-79; 66-87-60.

Ухвалою Господарського суду Закарпатської області (88000, м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2а) від 20.02.2004 р. по справі № 10/263 визнано банкрутом підприємство Райкоопзаготпрому (Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36, код ЄДРПОУ 01783375, р/р 2600811000195 в КБ «Правекс-банк», м. Ужгород) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Руденко О. В. (м. Ужгород, вул. Дівоча, 45/17, ліцензія АА № 419494 від 10.12.2002 р.).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування даного оголошення.

Мале підприємство «Ейвенг» зареєстроване 31 березня 1992 р. № 106/3 Києво-Святошинською райдержадміністрацією Київської області. Код 13716549 за адресою: м. Боярка, вул. Білогородська, 17, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Боярка, вул. Білогородська, 17, тел. 35-582.

Ліквідується за рішенням зборів учасників товариство з обмеженою відповідальністю «Строй+» код 32831249. Заяви (претензії) кредиторів приймаються ліквідаційною комісією за адресою: м. Вінниця, вул. Карла Маркса, 50, протягом двох місяців з дня публікації даної інформації.

Постановою Господарського суду Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалко, 2) № 7/79 від 12.02.2004 р. Приватне підприємство «Фарватер» (40030, м. Суми, вул. Путивльська, 19, код 31066590, п/р 2600331907600, в СФ КБ «Приватбанк», МФО 337546) визнане банкрутом, розпочата ліквідаційна процедура. Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Сисоєва Андрія Валерійовича, ліцензія серія АА № 485260 видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України від 09.04.2003 р. Адреса для листування: вул. Псільська 4, офіс, 9, м. Суми, 40022, т. 22-19-78, 218-421.

Господарський суд Вінницької області (21000, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 10/15-04 про визнання банкрутом ВАТ «Тульчинський консервний завод» 23600, вул. Відродження, 316, м. Тульчин, Вінницької області, р/р 260063832 АППБ «Аваль», МФО 302247, м. Тульчин.

Розпорядником майна призначено Демець Л. В., ліцензія АА № 419225 від 10.10.02 р., м. Вінниця, вул. Соборна, 52, к. 4, а/с 5894, тел. 8-0432 39-63-09.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

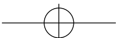
Господарським судом Черкаської області (18000, м. Черкаси, бул. — Шевченко, 307) порушено справу № 05/244 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Виробниче Торгівельне Об'єднання «Гарт» Черкаська область, м. Сміла, вул. Артема, 137 р/р 2600910203 в ЧФ АКІБ «УкрСиббанк», МФО 354455, код 24412351.

Розпорядником майна призначено ліцензованого арбітражного керуючого Кривошея Олега Івановича, ліцензія № 630145 від 21.01.2004 р., м. Черкаси, вул. Енгельса, 243/1, кім. 510. тел. 64-84-88.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) постановою від 12.02.2004 р. по справі № Б29/62/03 визнав Акціонерне товариство закритого типу «Нікопольська автобаза» (53200, Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Героїв Чорнобиля, 102; поточний рахунок 2600030275035 в НФ АК «Промінвестбанк», МФО 305534, код ЄДРПОУ 01236331) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором у справі призначено арбітражного керуючого Рульова Сергія Михайловича, ліцензія № 140483; адреса: 49030, м. Дніпропетровськ, вул. Ливарна, 13; тел. (0562) 32-00-32; факс (0562) 34-00-66.

ДАЛІ БУДЕ

Від ведучої

Роздумуючи над темою нинішньої сторінки, ми вирішили, що тема має бути класичною й простою. Тобто, вона ще раз нагадає: далі з усіма нами може статися, на диво всьому світові, щось велике і хороше. Але з нами залишаться й милі дрібниці та рекорди (часом курйозні), що так прикрашають життя. Отже, далі — буде!

Ірина БУЛАНЕНКО.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Арнольд може відпочивати

РЕКОРДИ

Луганчанин Віктор Васильович Бердюгін мріє потрапити до Книги рекордів Гіннесса й упевнений, що цілком на це заслуговує.

Йому 67 років, він майстер спорту зі стрибків у воду, тренер, суддя і, як він сам вважає, найздоровіша людина на планеті. Одне слово, Шварценеггер йому й у підметки не годиться, тому що в нього накачані м'язи і підірвано серце, а в нашого пенсіонера, незважаючи на вік, всі органи працюють, як годинник.

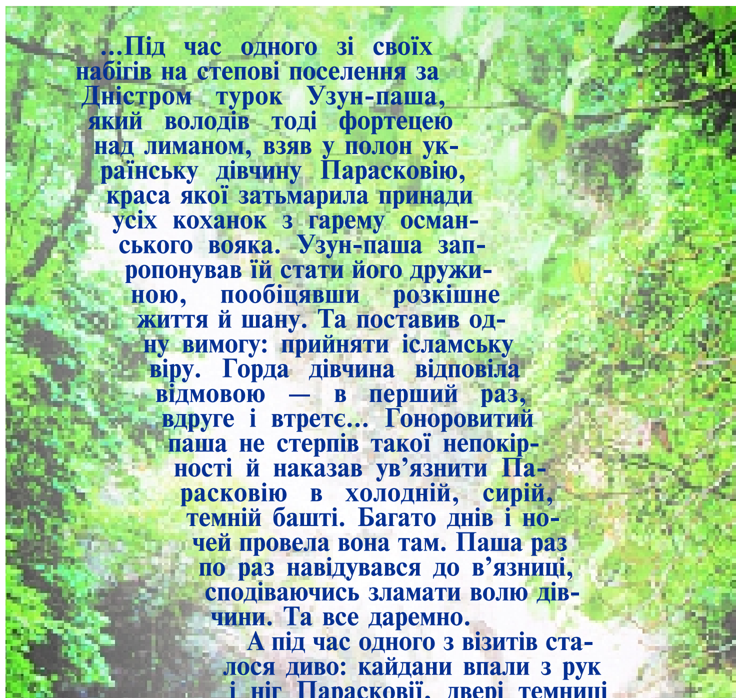
Віктор Васильович знає, як дожити до старості й залишитися цілком здоровим. За його словами, він може продемонструвати свою майстерність у 50 видах спорту. Крім того, пірнути у стоячій воді на глибину 50 метрів, подолати на мотоциклі відстань від Луганська до Києва всього за 10—11 годин і пробігти після цього на час ще й три кілометри.

Секрети своєї майстерності, здоров'я та сили пенсіонер розкривати не квапиться. Каже, що пише про це книжку. І мріє взяти участь в Олімпійських іграх у своїй, зрозуміло, віковій групі. До речі, якщо вірити пенсіонеру, то Білл Гейтс своїм багатством має завдячувати саме йому, простому луганському тренеру. Це Бердюгін підказав майбутньому багатію одну вправу на батуті, що підвищує працездатність і максимально концентрує сили.

Алла АНТИПОВА.

Джерело

ЛЕГЕНДИ РІДНОГО КРАЮ

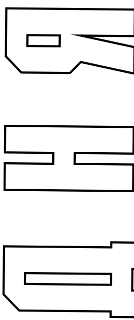
...Під час одного зі своїх набігів на степові поселення за Дністром турок Узун-паша, який володів тоді фортецею над лиманом, взяв у полон українську дівчину Парасковію, краса якої затьмарила принади усіх коханок з гарему османського вояка. Узун-паша запропонував їй стати його дружиною, пообіцявши розкішне життя й шану. Та поставив одну вимогу: прийняти ісламську віру. Горда дівчина відповіла відмовою — в перший раз, вдруге і втретє... Гоноровитий паша не стерпів такої непокірності й наказав ув'язнити Парасковію в холодній, сирій, темній башті. Багато днів і ночей провела вона там. Паша раз по раз навідувався до в'язниці, сподіваючись зламати волю дівчини. Та все даремно.

А під час одного з візитів сталося диво: кайдани впали з рук і ніг Парасковії, двері темниці відчинилися — і дівчина легкою ходою вийшла за фортечні стіни. Узун-паша від несподіванки отямився не одразу, а отямившись, послав навздогін загін яничар. Ті уздріли Парасковію на березі лиману. Вихопили ятагани, щоби розправитися з втікачкою. Та дівчина, мов марево, розтанула в повітрі. А на тому місці задзюрчало джерело кришталево чистої води.

То там, то тут б'ють з-під землі джерела навколо середньовічної Білгород-Дністровської фортеці і тепер. Яке з них нескореної чужоземцями Парасковії? Кажуть, якщо людина нап'ється з нього води, стане дужою й несхибною у вірі своїй.

Георгій ВОРОТНЮК.

Білгород-Дністровський.

■ 1787 р. Народився Устим Кармелюк (Кармалюк), український народний герой, керівник боротьби селян Поділля проти кріпацтва. ■ 1861 р. У Петербурзі помер Тарас Шевченко. ■ 1902 р. У Чернівцях вийшов перший номер газети Революційної української партії «Гасло». ■ 1933 р. Постановою Раднаркому УРСР в Україні відновлено Дніпропетровський, Київський, Одеський та Харківський державні університети. ■ 1936 р. У Києві засновано НДІ клінічної медицини (нині Інститут кардіології ім. Стражеска). ■ 1940 р. Помер письменник Михайло Булгаков. Родом з Києва.

Сукня «Левінськи», костюм «Клінтон», памперси «Буш» та інші...

Заявка китайської компанії з випуску обладнання для ванних кімнат на реєстрацію як торгову марку «День святого Валентина» спричинила гарячі дебати в суспільстві. Тим паче що надійшла вона напередодні самого свята всіх закоханих, котре останніми роками знайшло чимало шанувальників у КНР.

Менеджер компанії Ян Шоубінь мотивував бажання отримати не зовсім звичайну торгову марку тим, що вона допоможе створити у ванних кімнатах неповторний романтичний дух. Але чиновники патентного бюро держадміністрації з питань промисловості і торгівлі романтичним духом не перейнялися і відмовили на тій підставі, що назва свята не може бути торговою маркою. Негативна реакція чиновників була зумовлена ще і тим, що апліканти намагалися одержати марку для обладнання, яке призначене для громадських лазень, салонів краси й оздоровчих закладів. А це, погодьтеся, уже наводить на певні думки: ну навіщо людям, котрі прийшли просто помитися, романтика? І хоча майже всім і так відомо, яку широку гаму послуг, аж ніяк не завжди легальних, надають китайцям і гостям країни зазначені заклади, заявляти про це привселюдно все-таки не заведено.

Питання з монополією окремо взятої компанії на те, що є надбанням усіх, зокрема на загальні свята, справді суперечливе. А як бути, наприклад, із тваринами? На початку нинішнього року, коли країна жила в очікуванні чергового спалаху атипічної пневмонії і почалася кампанія із знищення 100 тисяч ймовірних переносників вірусу — диких котів чи вівер, керівництво поліграфічної фірми подало заявку на реєстрацію для своїх коміксів і листівок бренда «вівера». «Наші книжки поширюватимуться так само швидко, як САРС», — заявив директор компанії Чжан Юнбінь. Теж не дуже смішно.

Використання в торговій рекламі імен відомих осіб — окрема тема. Днями один пекінський бізнесмен, кажуть Го, звернувся в патентне бюро з проханням зареєструвати як торгову марку для дитячих підгузників, котрі він випускає, ... ім'я нинішнього президента США в китайському варіанті вимови — «Bushi». До того ж заповзятливий пекінець, швидше за все, зовсім не хотів образити видного політика, просто китайською ієрогліфи, які читаються «бу ши», означають також «не мокрий». Але і цього разу дотепністю співвітчизника не перейнялися чиновники, котрі вважають, що ім'я лідера держави теж не може бути торговою маркою (та ще й для такого продукту!), це може призвести до «негативних соціальних наслідків». Не поталанило і місцевій швейній фабриці, яка виявила бажання назвати свою продукцію — жіночі сукні — китайським варіантом вимови прізвища «Lewinsky». Не забули і Білла Клінтона. Інша швейна фабрика, із спільно-китайського міста Веньчжоу, запропонувала екс-президенту США поліпшити своє матеріальне становище на два мільйони доларів за використання його імені як марки ділових костюмів. Відповідь від пана Клінтона поки що не надійшла. Напевно, зважує всі «за» і «проти».

А ось бен Ладену ніхто нічого не пропонував, просто назвали вермішель його ім'ям. Але 2001 року назва потрапила на очі тим самим чиновникам і вони «прикрили лавочку».

Ольга ТАНАСІЙЧУК, власкор Укрінформу в Пекіні, спеціально для «ГУ».

Нелегітимний монумент

Єдиний у світі пам'ятник студентській халяві

Це місце дуже популярне у студентів Севастополя, особливо під час сесії. У такі дні з усього міста молодь їде до четвертого гуртожитку Національного технічного університету, щоб задобрити «шару».

Незвичайний символ студентської халяви споруджено дотепними студентами радіотехнічного факультету чи то після іспитів, які вдалося здати «на шару», чи то після одержання омріяного диплома. Металева «шара» відповідної форми на постаменті, спорудженому з бетону, з'явилася біля студентського гуртожитку за одну ніч. Яку саме, тут уже не пам'ятають. Але це місце стало таким популярним у молоді, що самі студенти поставили тут лави, де можна і пива попити з однокурсниками після важкого іспиту, і з коханою пошептатися.

Покоління, за якого було споруджено цей невигадливий пам'ятник, уже давно працює, у тому числі й викладачами того самого радіотехнічного факультету. Тут народилася й жартівлива традиція вручати новоспеченим студентам маленьку копію халявного символу з інструкцією щодо поводження на іспиті, якщо до нього зовсім не готовий. Чи то сіллю «шару» посипати, чи то пивом облити, чи солодощами задобрити... А ще сюди приходять щасливі студентські пари напередодні й у день весілля.

Фото автора.

Одне слово, пам'ятник, що народився не в надрах архітектурних майстерень і який не одержував жодних офіційних дозволів на спорудження, все-таки завоював право на існування і став невід'ємним атрибутом життя севастопольського студентства.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

ФОТО З КОНВЕРТА

Фото Аркадія ГУЦОЛА.

Паперова розкіш

У руках Оксани Цимбалюк вона просто розсипається сотнями дуже делікатних тонких ажурних візерунків. Один необережний рух — і вся гармонія може бути розірвана. В буквальному розумінні слова. Адже все це багатство майстриня витинає із паперу. Каже, що до ножиць у неї якась особлива любов ще з дитинства. Не було в хаті аркуша паперу, який не був би порізаний на дрібні клаптики. А вже скільки новорічних сніжинок з'являлося на вікнах — більше, як у січневу заметіль.

Тоді, правда, ще не знала, що пізніше, вже дорослою, прикипить усією душею до витинанки. Коли вперше побачила японські паперові мережива, була просто вражена їх витонченістю. І вже через них почала вивчати і свою українську витинанку. А на Поділлі вона мала свої особливості. Не було у господинь яскравих фарб, кольорового паперу, отож і мережили свою долю чорним по білому. Тільки на хрестиком, а папером.

— Бувало, на Великдень білять хату, а піч прикрашають витинанкою, — розповідає Оксана. — А чекають гостей — стіл накриють вирізаною скатертиною, і в хаті одразу стає святково. Не розжилися тонким полотном для фіранок — знову витинанка згодиться. Так і старалися перевершити одна одну в майстерності та фантазії. Мистецтво, котре було народжене бідністю, розкривало багатство української душі.

Спочатку Оксана спробувала вирізати у класичному подільському стилі: її чорно-білі витинанки були переважно симетричні. Але з часом почала різати мініатюрні сюжети. Так з'явилась і «Молитва за Україну», і хлібний «Віночок», і кумедні «Баранці».

Якихось особливих секретів у неї немає. Невеличкі старенькі ножиці та звичайний кольоровий папір — оце й усе, що потрібно для роботи. А ще — фантазія, уява і надзвичайна твердість та точність рухів. У роботах окремі деталі мають товщину лише в кілька міліметрів. Але вся унікальність полягає в тому, що навіть найтонше мереживо ліній і штрихів ніде не повинно перериватися, бо витинанка — одне ціле.

Інколи на одну роботу може піти кілька тижнів і навіть місяців. А часом достатньо кілька годин, щоб народилася нова. За останні три роки в творчому доробку художниці з'явилися десятки витинанок. Їх вистачило на те, щоб організувати першу персональну виставку майстрині. Її провели в обласному краєзнавчому музеї. Для багатьох відвідувачів це стало першим знайомством із забутим бабусиним мистецтвом. А автор уже втілює в життя нову ідею — серію великодніх яєць-витинанок. Серед них і традиційні розписні узори, і подільські характери, і різні народні сюжети.

Під час відкриття виставки для тих, хто зацікавився витинанками, Оксана одразу провела майстер-клас. Але посправжньому опанувати секрети паперового багатства можна на уроках, які майстер виробничого навчання проводить у Дунаєвецькій філії Хмельницького ліцею сфери послуг. Узагалі тут навчають майбутніх кравчинь. Але вихованцям Оксани Цимбалюк пощастило, бо, окрім професійних секретів, вона розкриває ще й секрети призабутої краси. Учить української вишиванки, англійського печворку (коли із клаптиків тканини можна скласти справжні картини), а тепер ще й витинанки. Це ж бо так просто: лише ножиці, папір і... душа.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

На знімках: роботи Оксани Цимбалюк.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011044. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

